VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 51 Vol LI vuosikerta — Sudbury, Ont. — Tiistai, toukok. 2 p. — Tuesday, May 2, 1967

Suuria vappujuhlia kautta maailman

Alustavien tietojen mukaan vappujuhliin osallistui miljoonia työtätekeviä eri puolilla maailmaa; Francon poliisit Espanjan työtätekevien kimpussa

Lontoo. — Pariisista, Helsingistä, Bonnista, Moskovasta, Pekingistä ja Madridista saapuneet alustavat tiedot kertovat, että eilen, toukokuun 1 päivänä, vietettiin suuressa mittakaavassa työtätekevien perinteellistä kansainvälistä solidaarisuuspäivää, vappua. Myös eri puolilla Canadaa, kuten Torontossa, Vancouverissa, Port Arthurissa, Winnipegissa ja monilla muillakin paikkakunnilla järjestettiin vappumielenosoituksia.

Moskovassa vietettiin perinteellisellä tavalla vappua Punaisella Torilla, missä asevoimien ohimarssin yhteydessä sadattuhannet moskovalaiset osallistuivat vappuparaatiin.

Puhujana oli Punaisella torilla Neuvostoliiton uusi puolustusministeri marsalkka Andrei A. Grechko, joka nimitettiin huhtikuussa virkaansa vähän aikaisemmin kuolleen marsalkka Rodion Malinovskin tilalle.

Perinteellisessä vappupuheessa marsalkka Grechko arvosteli terävästi Yhdysvaltain hyökkäysohjelmaa Vietnamin pientä kansaa vastaan sanoen, että Yhdysvaltain "monopolistinen porvaristo" edustaa nykymaailmassa hyökkäysvoimien pääosaa.

Itsekkäistä syistä, sanoi tämä 63-vuotias puolustusministeri, Yhdysvallat käy "rikollista sotaa" Vietnamin kanssa vastaan ja pahentaa kansainvälistä jännitystilannetta muuallakin maailmassa.

Paraatiin osallistui mm. yksi mainosvaunu, mikä kuvasi vietnamilaista sotilasta. Vaunussa oli vain y k s i tunnuslause: "Me olemme kanssasi, Vietnam."

Vedoten voimakkaasti kansainvälisen solidaarisuuden ja erikoisesti sosialististen maiden yhtenäisyyden puolesta, marsalkka Grechko sanoi: "Voidaan vakaumuksellisesti sanoa, että imperialismin hyökkäysten epäonnistumisen hetki, Vietnamin uhkapelin päättymisen aika tulisi nopeammin, jos sosialistiset maat, Kiina mukaanluettuna, esiintyisivät yhtenäisin voimin Vietnamin kansan avustamiseksi.

Peking. — Satojatuhansia kiinalaisia osallistui Pekingissä maanantaina vietettyyn Vappujuhlaan, jota sähköisti osaltaan se kun puheenjohtaja Mao Tse-tung osallistui nyt ensimmäisen kerran kahdeksaan vuoteen Pekingin vappumielenosoitukseen.

Sotilaista muodostetun ketjun täytyi katujen varsilla pitää yleisöä loitolla, jotta kulkue voi Maon johdolla suorittaa marssinsa.

Madrid. — Valtiovallan uhkauksista huolimatta espanjalaiset työläiset järjestivät maanantaina useita vappumielenosoituksia, mitkä hajoitettiin raakaa väkivaltaa käyttäen poliisien toimesta.

San Sebastianissa, missä on viimeaikoina ilmaistu työtätekevien toimesta tyytymättömyyttä vallitsevin oloihin, poliisit ampuivat väkijoukkoon haavoittaen yhtä 18-vuotiasta nuorukaista hengenvaarallisesti kurkkuun.

Poliisien hyökkäyksen edessä paennut noin 300-henkinen väkijoukko yritti saada turvapaikan San Sebastianin Santa Marian kirkosta. Kaartilaiset saartoivat kirkon.

Basquen alueen Eibar-nimisessä teollisuuskeskuksessa väitetään työläisten yrittäneen miehittää erään asetehtaan, mutta heidät ajettiin ampuma-aseita käyttäen tehtaan luota pois. Erään tiedonannon mukaan joitakin mielenosoittajia voi haavoittua.

Catalonian alueella Barcelonassa ja Leridassa, työläisten mielenosoituksia johtivat roomalaiskatoliset papit. Mielenosoittajat huutelivat "Me vaadimme vapautta" tunnuslauseita.

Berliini. — Puhuessaan Länsi-Berliinissä pidetyssä suuressa vappujuhlassa, Länsi-Saksan kansleri Kurt Georg Kiesinger vetosi Itä- ja Länsi-Saksan rauhallisen yhdistämisen puolesta.

"Kukaan saksalainen ei tavoittele revanshia," vakuutti kansleri Kiesinger puheessaan.

Puhuja jätti yhdistämisvetoomukseensa vissin varauksen selittämällä, että Bonn ei hyväksy nyt vallitsevan tilanteen, eli kahden Saksan olosuhdetta.

Teräs-ja M-M ovat allekirjoittaneet yhtymissopimuksen

United Steelworkers of America (CIO-AFL CLC) ja International Union of Mine, Mill and Smelter Workers tulevat yhdistymään heinäkuun 1 pnä viime lauantaina Torontossa tehdyn sopimuksen mukaan.

Yhdistynyt unio tullaan tuntemaan "Steelworkers" nimellä ja se edustaa melkein 150,000 työläistä ja noin 54,000 heistä on ei-rautapitoisen metalliteollisuuden palveluksessa.

Allekirjoitustilaisuudessa teräsunion kansainvälinen varapresidentti Joe Moloney sanoi: "Kaksi vanhaa ja voimakasta uniota tulee olemaan yksi, tässä maailman suurimmassa malmirikkauksien maassa."

Tiedonanto seurasi päätöstä, joka oli tehty tammikuussa USAssa.

(Jatkoa siv. 4)

JUHLAVUODEN KOLME SYMBOOLIA

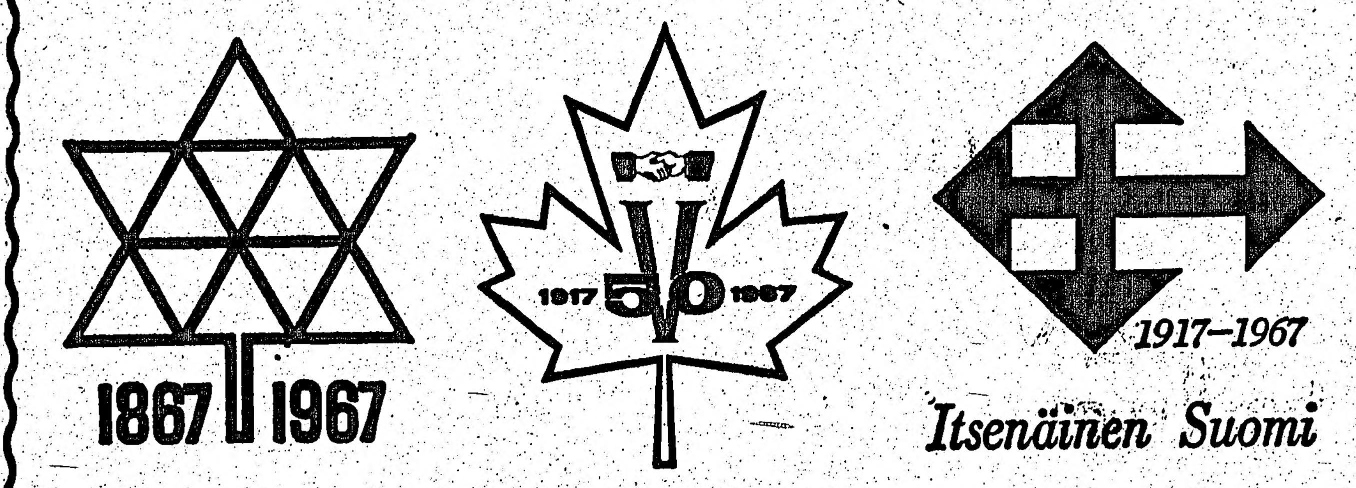

Canadan 100-vuotispäivän, Vapauden kultavuoden ja Suomen itsenäistymisen 50-vuotispäivän kunniaksi

Puolitoistamiljoonaa osanottajaa Expossa pyhäiltaan mennessä

Maailmannäyttely saanut odotettua suuremman yleisökannatuksen; maanalainen junaliikenne ollut kovilla

Montreal. — Varhain sunnuntai-iltaan mennessä Expo 67 maailmannäyttelyssä oli käynyt jo 1,500,000 vierailijaa.

Yleisökannatus ylitti alkupäivinä suuresti kaikki ennakkoarviot.

Yksistään Montreal Transit Commissionin (katuliikennelinto) kuljetti sunnuntai-iltana mennessä 1,200,000 matkustajaa yli normaalimäärän.

Expon laidassa oli kaksi autojen pysäköintipaikkaa täynnä ajokkeja jo sunnuntaina iltapäivällä: toinen niistä oli kokonaan suljettuna ja autoja ruuhkaantui kadulle lähes mailin matkan.

Expon pääportti — Palace d'Acceuil) ei ole ollut yleisön "valtatienä", vaan Montrealin maanalaisen pysäkki Ile' Ste Helene-saarella.

Maanalaisen rautatien asemalla tuli yleisömäärä sunnuntaina niin suureksi, että paikka oli suljettava siksi aikaa, että väestö saatiin kuljetuksi poisa ja liikennointi takaisin normaalikäyntiin. Ensimmäisten näytöspäivien aikana virkailijat avasivat useita kertoja pääportin väkitungoksen vähentämiseksi sitten, ettei tulijain tarvinnut mennä vkenlaskusta huolehtivan pyörivän portin läpi.

Expon pääkomissionerin apulainen Robert Shaw sanoi varhain

(Jatkuu sivulla 4)

SAK:n vapputervehdys palkkatyöntekijöille

Helsinki. — Tämän vuoden vappua sävyttävät maamme itsenäistymisen ja keskitetyn ammattiyhdistystoiminnan merkkivuodet. Juhlamieltä on nyt virittämässä se, että jäsenistön kauan ja hartaasti kaipaama ammattiyhdistysliikkeen eheyttäminen on vihdoinkin näköpiirissä. Voimien kokoamiselle onkin syytä omistaa erityistä huomiota ja antaa tukea kaikissa vappujuhlissa ja arjen toimissa, sanotaan Suomen Ammattiyhdistysten Keskusliiton (SAK) r.y. työvaliokunnan viikon lopulla julkaisemassa vapputervehdyksessä.

Samaan aikaan saatiin tietää, että vastavalmistuneiden tilastojen mukaan oli SAK:n jäsenmäärä vuoden 1966 päättyessä 259,445. Jäsenistä oli miehiä 196,240 ja naisia 63,205. Suurimmat liitot ovat: Rakennustyöläisten liitto 66,140 jäsentä, Metalliliitto 46,025, Rautatieläisten liitto 15,166 ja maaseututyöväen liitto 14,211.

Jäsenlisäystä oli vuoden 1966 aikana tapahtunut kaikkiaan 17 liitossa, prosentuaalisesti eniten Kunnallis- ja sairaala-alojen työntekijäin liitossa 22,5% Valtion virkailijain liitossa 18,9% ja puutyöväen liitossa 10%.

Vuoden 1965 päättyessä oli SAK:n jäsenmäärä 247,983, joten viime vuoden aikana lisäystä oli tullut 11,462 eli 4,6%.

SAK:n vapputervehdyksessä sanotaan edelleen:

— SAK toteaa, että ammattiyhdistysliikkeen yhtenäisyys sekä sen ja vasemmistoenemmistöisen eduskunnan ja hallituksen luottamuksellisten yhteistoimintasuhteiden luominen ovat välttämättömiä edellytyksiä palkkatyöntekijöiden elämänehtojen turvaamiselle ja parantamiselle. Tavoitteena tulee olla maamme talous- ja yhteiskuntakehityksen suuntaaminen määrätietoisen uudistuspolitiikan tielle, joka turvaa täystyöllisyyden ja taloudellisen kansanvallan toteutumisen.

— SAK toivoo, että vappujuhlien keskeisinä tunnuksina tulisivat olemaan työväen kansainvälisen ja kansallisen solidaarisuuden, yhteenkuuluvuuden ja veljeyden, sosiaalisen oikeudenmukaisuuden sekä rauhan ja naapuriystävyyden aatteet.

— Tervehdimme maamme ammatillisesti järjestyneitä, kaikkia palkanansaitsijoita työväen kansainvälisen juhlapäivän, Vapun johdosta. Kehoitamme ammattiyhdistysväkeä osallistumaan työväen vappujuhliin.

Suomen Ammattiyhdistysten Keskusliitto.

Suuri kultaryöstö Englannissa

Lontoo. — Eräs rosvoryhmä ryösti maanantaina kultaharkkoja kuljettavan panssaroidun kuorma-auton. Tämän ryöstön, joka arvioidaan $2.25 miljoonaksi on Britannian suurin sitten v. 1963 suoritetun junaryöstön.

Rosvot heittivät ammoniakkia kahden kuorma-autossa olleen vartijan kasvoille, sokaistakseen heidät väliaikaisesti ja löivät kolmatta eräällä hiljaisella Pohjois-Lontoon kadulla, missä ryöstö tapahtui.

VIIME TIEDOT

Moskova. — Leninin palkinto myönnettiin alkuviikolla länsisaksalaiselle papille, Rev. Martin Niemöllerille; Etelä-Afrikassa vankilassa olevalle lakimiehelle Abram Fischerille ja yhdysvaltalaiselle taiteilijalle Rockwell Kentille. Neuvostoliiton palkintoja jaettiin myös seuraaville henkilöille: David Alfaro Siqueiros, meksikolainen taiteilija; Ivan Malek, tshekkoslovakialainen tiedemies ja Herbert Warnke, itä-saksalainen työväenjohtaja. Rev. Niemölleriä sanottiin rauhanpuolustajaksi, joka Hitlerin päivinä joutui olemaan 8 vuotta keskitysleirillä.

Lontoo. — Teknologisten asiain ministeri Anthony Wedgwood tiedoitti maanantaina, että Britannia muodostaa värväysvirastoja Torontoon, New Yorkiin, San Franciscoon ja Lontooseen tarkoituksella saada Britanniassa ja Yhdysvalloissa yliopistotutkinnon suorittaneita henkilöitä Britannian teollisuuden palvelukseen. Hän sanoi tätä vastatoimenpiteeksi sille kun "brittiläistä järkeä" virtaa Yhdysvaltoihin.

Ottawa. — Pääministeri Lester B. Pearson sanoi kannattavansa Montrealin pormestarin Jean Drapeaun suunnitelmaa sikäli, että osa Expo 67:n rakennuksista säilytettäisiin tämän maailmannäyttelyn päättymisen jälkeen.

Montreal. — Canadan eräs johtava roomalaiskatolinen julkaisu kehoittaa maailmankuulua brittiläistä filosofia, Bertrand Russelia, järjestämään sotarikostribunaalinsa kokoukset Montrealiin. Tällaisen kutsukirjeen lähetti huhtikuun 15 päivänä Dominican Publication Mainteneantin johtokunta ranskalaiselle filosofille Jean Paul Sartrelle, joka toimii mainitun tribunaalin presidenttinä. Viikon vaihteessa tiedoitettiin kuitenkin, että tribunaali aloittaa työskentelynsä Tukholmassa, Ruotsissa.

Lontoossa mielenosoitus Vietnamin sotaa vastaan

Lontoo. — Noin 6,000 brittiläistä marssi sunnuntaina Lontoon kaduilla Trafalgar-aukiolle pidettyyn joukkokokoukseen, missä puhujat arvostelivat terävästi Britannian hallituksen ohjelmaa Yhdysvaltain Vietnam-sodan tukemiseksi.

Sotavastaisen joukkokokouksen oli järjestänyt pasifistien muodostama "Sadan komitea", jonka puhujat antoivat hyvin pilkallisen kuvan pääministeri Harold Wilsonista ja hänen ulkoministeristään, mr. George Brownista.

Wilson, sanoi eräs puhujista, tukee Yhdysvaltoja Vietnamissa siksi, että Yhdysvallat antaisi tukensa Britannian punnalle.

Brown, sanottiin kokouksessa, myöntää nykyisen Vietnam-ohjelmansa olevan virheellisen ja vakuuttaa, että hän tulee tuomitsemaan sen pääministeriksi päästyään.

57-vuotias isoäiti Kathleen Farr luopui suunnitelmasta, jonka mukaan hänen piti matkia kuningatarta tässä joukkokokouksessa. Hän sanoi saaneensa useita uhkaavia puhelinsoittoja sen jälkeen kun hän viikkoa aikaisemmin tiedoitti suunnitelmastaan. Myös poliisien sanottiin varoittaneen, että kuningattaren matkimisyritys voi aiheuttaa vaikeuksia.

Niin hän esiintyi kokouksessa kuningatar Kathyna:

"Britannian omistavien piirien arkki-symboolina minä olen pannut virallisen vastuunalaisuuden sinetin tämän sodan paheelliselle säädyttömyydelle" hän sanoi nostaen kruunuaan yleisölle.

"ANTOIVAT KÄYTTÄÄ ITSEÄÄN" – GERMA

Sudburyn piirissä v. 1965 yleisvaalissa erittäin hyvän kannatuksen saanut valtuusmies M. C. Germa, joka on NDP:n ehdokkaana toukokuun 29 päivänä samassa piirissä pidettävissä täytevaaleissa sanoi viikon vaihteessa, että terästyöläisten union osasto 6500 presidentti L. A. Soden ja Mine-Millin Osasto 598 presidentti Robin MacArthur antoivat käyttää itseään liberaalien vaalipropagandan hyväksi osallistuessaan liberaalipuolueen edustajana tänne tulleen liittohallituksen työvoimaministeri Jean Marchandin vastaanottotilaisuuteen ja myöhemmin liberaalien ehdokkaan, valtuusmies James Jeromen hyväksi järjestettyyn yleiseen vaalikokoukseen.

"Huolimatta siitä, käsittävätkö he sitä tai eivätkö käsitä," sanoi mr. Germa, Soden ja McArthur antautuivat liberaalien avustajiksi.

Mine-Millin osasto 598:n Incon osaston presidentti Thomas Taylor

Barbadosissa syntynyt Soden on jäsenkorttia kantava konservatiivi, jonka sanotaan "olevan sataprosenttisesti konservatiiviehdokkaan Geston Demersin puolella". Hänen kerrotaan sanoneen 'en perusta tuon taivaallista jos Donald MacDonald (Ontariossa) haluaa minun kannatustani."

sanoi tuntevansa myötätuntoa niitä kohtaan, jotka menivät mr. Marchandin vastaanottotilaisuuteen, mutta sanoi itse kieltäytyneensä kunniasta:

"Minut kutsuttiin mr. Marchandin vastaanottotilaisuuteen, mutta en mennyt siksi kun minusta tuntui, että mr. Marchandia käytetään keinona mr. Jeromen poliittisten tavoitteiden hyväksi.

Terästyöläisten union osasto 6500 presidentti Soden tiedoitti lauantaina, että hän ei tule kannattamaan oman unionsa jäsentä, mr. Germaa, toukokuun 29 päivänä pidettävissä täytevaaleissa. Perjantailtana mr. Soden osallistui, kuten osallistui Mine-Millin edustaja Robin McArthur sekä ministeri Marchandin vastaanottotilaisuuteen että Jeromen hyväksi järjestettyyn vaalikokoukseen.

Mr. Soden sanoi, ettei hän voi tukea NDP:n ehdokasta alahuoneen täytevaaleissa siksi kun hän on eri mieltä uuden demokraattisen puolueen kanssa Vietnamiin nähden. "Kun NDP rupeaa arvostelemaan venäläisiä ja kiinalaisia ohjelmia yhtä voimakkaasti, mitä se on arvostellut Yhdysvaltain ohjelmia, sitten voin harkita kannatuksen antamista sille," hän sanoi.

Terästyöläisten unio-osasto 6500 kuuluu osastona NDP:n jäsenyyteen, ja kuten sanottu NDP:n ehdokas, mr. Germa on osasto 6500 jäsen.

Liberaalit käyttivät hyväkseen miesvoimaministeri Marchandia kutsumalla uniojohtajat hänen kunniakseen järjestettyyn vastaanottotilaisuuteen. Vain kourallinen työväenjohtajia tuli liberaalien tilaisuuteen, mutta mr. Soden ja mr. McArthur olivat siellä.

"Kun minulle annettiin tilaisuus tavata miesvoimaministeri, jolla oli noin 25-vuotinen kokemus ammattiyhdistysliikkeessä ennen alahuoneen jäseneksi tuloaan, minä otin ilomielin kutsun vastaan," sanoi mr. McArthur jonka väitetään kertoneen, että hän tukee liberaalien ehdokasta täytevaaleissa. (Mr Marchand oli aikaisemmin Quebecissa toimivan Confederation of National Trades Unionin presidenttinä).

Mr. Soden sanoi, ettei hänen liberaalien tilaisuuksiin osallistumisensa tarvitse tarkoittaa sitä, että hän on liberaalipuolueen tai mr. Jeromen kannattaja.

KENR. WESTMORELAND TAVOITTELEE "VOITTOA" VIETNAMIN SODASTA

Sanoi vastustavansa ampumisen lopettamista ja moitiskeli sotaohjelman vastustajia

Washington. — Etelä-Vietnamissa olevien Yhdysvaltain asevoimien päällikkö, kenraali William C. Westmoreland puhui lauantaina kongressin istunnossa ja esitti mielipiteen, että sotilaallinen voitto on saavutettavissa jatkuvan sotilaallisen painostuksen avulla.

Kenraali, jonka rintamustaa koristi kunniamerkit ja nauhat, esitti samalla kertaa vähän peitellyn varoituksen sekä kongressille että koko kansakunnalle siitä, että sotilaallisen voiton saavuttaminen voidaan estää kotirintaman erimielisyydellä sotaohjelmasta.

"Kuten minä olen sanonut aikaisemmin, vihollisen strategian kehitys on minusta todisteena siitä, että se (vihollinen) pitää Akilleenkantapäänämme meidän päättäväisyytemme," sanoi kenraali Westmoreland, ja hyökkäyssodan vastustajia edelleen moittien hän lisäsi: "Teidän jatkuva kannatuksenne on tärkeä meidän tehävämme onnistumiselle."

Kenraali Westmoreland ei viitannut lainkaan taisteluhenkisessä puheessaan rauhan mahdollisuuksiin neuvottelujen kautta.

Kuten aikaisemmin AP:n tilaisuudessa New Yorkissa pitämänsä puheen yhteydessä, kenraali Westmoreland, ilmaisi vastustavan kantansa ampumisen lopettamiseen "siksi kun se antaa elpymisen mahdollisuuksia kommunistijoukoille," kuten hän sanoi.

"Ainoa strategia mikä voi saattaa heidät (vietnamilaiset) tappioon, on peräänantamaton, poliittinen ja psykologinen painostus koko rakennelmaa vastaan kaikissa portaissa,' sanoi kenraali.

Väittäen olevan merkkejä siitä, että kommunistien moraali ja sotilasrakenteessa on heikkenemisen merkkejä, kenraali sanoi edelleen: "Heikkenemisen nopeus on suhteessa siihen, kuinka paljon painostusta harjoitetaan . . ."

Tämä oli ensimmäinen kerta Yhdysvaltain historiassa, jolloin taistelujen jatkuessa sotilaskomentajaa on pyydetty puhumaan kongressiin. Tätä edellinen samantapainen esiintyminen tapahtui 1952 jolloin kongressissa puhui Matthew B. Ridgway sen jälkeen kun hän oli vapautunut Korean sotanäyttämön päällykkyydestä. Myös kenraali Douglas McArthur puhui kongressin istunnossa, mutta sekin tapahtui vasta sitten kun hänet oli vapautettu Koreassa olevien amerikkalaisjoukkojen komentajan tehtävistä.

Kenraali Westmorelandin tuonti Yhdysvaltoihin on monen tarkkailijan mielestä yritys saada yhdysvaltalaisilta lisää kannatusta presidentti Johnsonin hallituksen sotapolitiikalle Vietnamissa.

Lunta Albertassa

Lethbridge. — Maanteiden kunnossapitotyöläiset työskentelivät viikonvaihteen aikana täydellä voimalla avatakseen perjantaisen ja lauantaisen lumimyrskyn tukkimia maanteitä.

Alustavat tutkimukset viittaavat kuitenkin siihen, että myrskyn karjalle aiheuttamat menetykset olivat oletettua pienemmät, vaikka nautakarjaa olikin eristetyissä asemissa paksussa lumessa.

Joitakin eristettyjä teitä lukuunottamatta Lethbridgen alueen tiet olivat jo auki, usein tosin vain yhden ajokaistan leveydeltä.

Kiehuva järvi lakannut kiehumasta

Roseau. — Dominikanin suurin turistien vetonumero, sen kiehuva järvi, on lakannut kiehumasta. Eräs metsänvartija, joka suoritti neljän tunnin matkan järvelle maanantaina, toi takaisin nämä tiedot. Hän sanoi järven pinnan laskeneen noin 20 jalkaa. Siellä ei ole näkyvissä kuplia eikä höyryä

"VAARALLISET KOMMUNISTIT" TUOMITTAVIKSI

Ateena. — Vallankaappauksen suorittanut sotilasjuntta kielsi sunnuntaina tiedot, että se aikoo teloittaa poliittisia vankejaan ja antoi ulkomaalaisille kirjeenvaihtajille tilaisuuden tavata pidätettynä olevaa entistä pääministeriä, Georges Papandreauta ja aikaisemmin Leninin palkinnon saanutta kommunistijohtajaa, Manolis Glezosia.

Aikaisemmin loppuviikolla joutui Yhdysvaltain suurlähettiläs Phillips Talbot Neuvostoliiton ja muiden sosialistimaiden vaatimuksesta Kreikan kommunistijohtajan Manolis Glezosin suojelijan osalle.

Samalla kertaa kun Neuvostoliiton ja muiden sosialistimaiden hallitukset kehoittivat Yhdysvaltain ulkoministeriöä armeliaisuuden nimissä sekaantumaan Kreikan poliittisten vankien puolesta, Moskovan sanomalehdet esittivät syytöksiä, että Yhdysvallat erikoisesti USAn keskusvakoilujärjestö (CIA) oli antanut tukensa Kreikan sotilasjohdon vallankaappaukselle.

USAn suurlähettiläan Talbotin herätti perjantaiaamuna kello 3.30 Italian suurlähettiläs Mario Conti ja Jugoslavian suurlähettiläs Nihajlo Javorski, jotka pyysivät Yhdysvaltain lähetystöä toimimaan Glezosin elämän pelastamiseksi. He toimivat sosialistimaiden edustajina Moskovan saatua tiedon, että Glezos aiotaan ampua

Yhdessä erään toisen kreikkalaisen kanssa Glezos veti vuonna 1941 Acropolissa Natsi-Saksan lipun alas repäisi sen kahdeksi, ja nosti ylös Kreikan lipun.

Sotilasjuntta lakkautti lauantaina "kommunistiseksi järjestöksi" sanotun vasemmiston yhteistyöjärjestön, mikä tunnetaan Demokraattinen yhdistynyt vasemmisto- (EDA) nimellä.

Oikeuttaakseen kansanvalta-vastaisen toimenpiteensä juntta väitti että EDA:lla oli tärkein osa siinä vasemmistonousu - suunnitelmassa, mikä tuli vallankaappauksen avulla estetyksi, kuten sotilasjuntta selittää.

EDA:lla oli nyt hajoitetussa parlamentissa 22 jäsentä. Kreikan parlamentissa oli kaikkiaan 300 jäsentä.

Opiskelijat järjestivät mielenosoituksia Kreikan fasistista sotilasjunttaa vastaan Moskovassa ja Lontoossa Kreikan suurlähetystöjen edustoilla.

— Sotilasjuntan voimamies, eversti George Papandopoulos antoi sunnuntaina ymmärtää, että mr. Papandreou ja hänen poikansa Andreas vapautetaan muutaman päivän kuluttua;

— 5,000 pidätettyä, joita epäillään "vaarallisiksi kommunisteiksi" joutuu oikeuteen, ja ne joita "ei todeta vaarallisiksi", tullaan vapauttamaan selitti eversti.

— Anastasias Papadopoulos, joka väittää olevansa maan ulkopuolella oleva ainoa kreikkalainen parlamentaarikko —, Kreikan suurimman puolueen, Keskuspuolueen jäsen, ilmoitti viikon vaihteessa että hän on Kööpenhaminassa muodostanut "pakolashallituksen". Hän on ollut Kööpenhaminassa vallankaappauksesta alkaen.

VAPAUS
(LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk: $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. 3.00 — USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75 — Suomeen: 1 vk. 11.50, 6 kk. 6.25

"Ihminen ja hänen maailmansa"

Kuten on lehtemme uutisosastolla kerrottu, tällä mantereella järjestetty ensimmäinen, ensiluokkaan kuuluva Yleismaailmallinen ja Kansainvälinen näyttely, Expo 67, jonka teemana eli aiheena on "Ihminen ja hänen maailmansa", avattiin virallisin juhlallisuuksin viime torstaina.

Puhuessaan avajaisjuhlassa Quebecin maakunnan pääministeri Daniel Johnson sanoi "maailman suurimmaksi näytökseksi" sanotusta Exposta, että se on rauhan ja inhimillisen veljeyden komea patsas." Montrealin kaupungin pormestari Jean Drapeau korosti puolestaan toivomusta, että ihmiskäsin tehdyille St. Lawrence joen saarille tehdyt rakennukset tulisi säilyttää kansainvälisenä kaupunkina jälkipolvien ihailtavaksi.

Ei ole epäilystäkään siitä, etteikö tämä neljän vuoden aikana, noin 1,000 eekkerinalan suuruiselle alueelle rakennettu Expo 67 voi tulla todelliseksi ylpeyden aiheeksi kaikille canadalaisille. Totta tietenkin on, että sen rakentaminen on tullut kalliiksi — että siihen tarkoitukseen voidaan käyttää lähes miljardi dollaria veronmaksajain varoja. Mutta niin tärkeätä kuin raha onkin, sitä ei kuitenkaan voida pitää arvokkaimpien tuotteiden mittapuuna, ja Expo 67 on yksi niistä, joita on mitattava muilla keinoin eikä dollarinmerkillä.

Kun Expoon osallistuu joko suuremmassa tai pienemmässä mittakaavassa 62 maata, jotka, vaikka pyrkivätkin osoittamaan kukin oman kansakuntansa saavutuksia ja pyrkimyksiä, osallistuvat maailmannäyttelyn kautta ja puitteissa Canadan 100-vuotisjuhlan viettoon, niin se on jotakin erikoista.

Me uskomme, että Expo 67 lähentää canadalaisia toisiinsa, sekä auttaa canadalaisia ymmärtämään paremmin näyttelyyn osallistuvien muiden maiden kansalaisia ja virallisia edustajia.

Voiko se tapahtua täällä?

Vapaus lukeutuu niihin vastuunalaisiin canadalaispiireihin, jotka katsovat, että poliiseja ja poliisilaitosta tulee auttaa eikä vaikeuttaa rikollisuuden vastustamisessa ja erikoisesti rikollisten kiinni saamisessa.

Samalla kertaa meidän lehtemme yhtyy varauksetta niihin canadalaisiin, jotka suhtautuvat täysin kielteisesti niihin ehdotuksiin ja esityksiin mitä Poliisipäällikköjen Yhdistys viime viikolla teki poliisien valtuuksien laajentamiseksi.

Yksistään sellaisten ehdotusten esittäminen, mihin poliisipäälliköillä on tietenkin täysi oikeus, vaikka se ei heidän arvovaltaansa lisää kansanvaltaisesti ajattelevan väestön keskuudessa, nostaa vakavana esiin kysymyksen, "voiko se (fasismin nousu) sittenkin tapahtua täällä"? Tosiasia nimittäin on, että täytäntöön pantuna Poliisipäällikköjen Yhdistyksen ehdotukset tarkoittavat poliisivaltion muodostamista ja sillä siisti. Ja kun tällaisia ehdotuksia tehdään vallitsevaa yhteiskuntamuotoa puolustamaan palkattujen ja kasvatettujen poliisipäällikköjen, tai ainakin heidän puolestaan esiintyvän järjestön nimissä, niin se osoittaa, että "mätää on muuallakin kuin Tanskan maassa", kuten sanonta kuuluu.

Poliisipäällikköjen Yhdistyksen monista täysin hyljättävistä ehdotuksista ylinnä on ehkä se, missä suositellaan "ehkäisypidätystä", eli sitä, että poliiseille annettaisiin valtuus henkilön tai henkilöitten pidättämiseksi väliaikaisesti siinä mielessä, että heidät voidaan "ehkäistä rikoksen suorittamisesta".

Tällainen "ehkäisyoikeus" on tällä kertaa rotusorrostaan surullisen kuuluisan Etelä-Afrikan hallituksen poliiseilla ja me kaikin tiedämme, miten sitä käytetään "rikosten" estämiseksi — todellisuudessa poliisiterrorin ylläpitämiseksi.

Tällaiseen "ehkäisypidätysoikeuteen" sisältyy sellainen fasistinen käsitys, että poliisit ovat "ajatusten lukijoita" jotka tietävät, milloin jotkut yksilöt tai ryhmät "aikovat tehdä rikoksen". Fasistimaiden poliisit olivat kirjanoppineita "ajatusten lukemisen" tiimoilta ja me tiedämme myös, miten tätä oikeutta käytettiin, ei todellisten rikollisten etsimiseksi, vaan vallassaolevien piirien poliittisten vastustajien terrorisoimiseksi ja kansalaisvapauksien hävittämiseksi yleensä.

Samaan luokkaan kuuluu esitys, että poliiseille annettaisiin oikeus vangita "rähinöitsijät ja häiriöntekijät silloin jos esitetään uhkauksia hyvin tärkeitä henkilöitä vastaan." Tällaisten valtuuksien perusteella poliisit voisivat pidättää miltei kenen tahansa selittämällä, että joku on jossakin esittänyt uhkauksen "tärkeitä henkilöitä" vastaan ja niinmuodoin poliisien velvollisuus on muka pidättää "rähinöitsijöitä ja häiriön aiheuttajia".

Poliisipäällikköjen Yhdistys haluaa poliiseille annettavan oikeuden suorittaa kotitarkastuksia milloin tahansa, minä kellon aikana tahansa ja missä hyvänsä, jos poliisit jotakin "uskovat". Poliisipäälliköt vaativat oikeutta salakuunnella yksityisten puhelinkeskusteluja ja järjestää salakuunteluvälineitään virastoista makuuhuoneisiin asti ilman mitään muodollisuuksia!

Poliisipäälliköt suosittelevat takaisin keskiaikaan palaamista, eli raipparangaistusten joukkomittaista käyttämistä, sekä ehdonalaisuuteen pääsyn vaikeuttamista ja ehdonalaisten suoranaista vainoamista sillä perusteella, että kerran erehdyksen tehneellä ihmisellä ei ole mitään oikeutta enää päästä pois poliisin valvonnan alaisuudesta, eikä missään tapauksessa takaisin "kunniallisten ihmisten joukkoon".

Tähän kun vielä lisätään, että poliisipäälliköt haluavat saada oikeuden pidättää kenen tahansa ja missä tahansa ilman mitään vangitsemismääräystä, sisältyen siihen aparmenttitalojen käytävissä "maleksijain" pidätysoikeus, niin silloin on kuva täydellinen — poliisivaltio ilman koristeita.

Sanotaan, että eri työaloilla on omat "ammattivaaransa". Poliisien ammattivaarana on kautta aikojen ja kautta maailman ollut, ja on se, että he pyrkivät "suojaamaan kansalaisia" niin paljon, ettei kansalaisille jäisi enää mitään suojaamisen arvoisia kansalaisoikeuksia! Tältä pohjalta katsoen voidaan ehkä jotenkin "ymmärtää" poliisipäällikköjen yhdistyksen hätkähdyttäviä ehdotuksia poliisivaltuuksien laajentamiseksi, mutta missään tapauksessa ei niitä voida hyväksyä.

VLADIMIR KOMAROVIN TUHKA KÄTKETTIIN KREMLIN MUURIIN

Moskova, (keskiviikkona. — Uskomattomin vaikeuksin tulevaisuus valloitetaan, sanoo nuoren polven runoilija Robert Rozhdestvenski runossaan, jonka hän on kirjoittanut jäähyväisiksi Vladimir Komaroville. Runoilijan sanat ovat tämän päivän surujuhlan symboli. Suurella kaipauksella Moskova jätti tänään kukkeimmista kukkeimpana kevätpäivänä jäähyväisiä omalle pojalleen, joka antoi henkensä pioneeritehtävässä edistyksen ja ihmisten tulevaisuuden hyväksi. Moskova on elänyt suuria ja ylpeitä juhlia avaruuden valloittamisen vuosina. Tämänpäiväinen surujuhla Moskovan kaduilla ja Punaisella torilla oli kenties vielä mieliinpainuvampi kuin ne. Tunsi selvästi, että kadut täyttävä ihmismeri pysähtyi ajattelemaan, millaisin uhrauksin ihmiskunnan tavoite, avaruuden valloittaminen, todella on saavutettava.

Sadat tuhannet moskovalaiset seisoivat kaduilla vainajan tuhkauurnaa kuljettavan surusaattueen kulkiessa ohi. Vladimir Komarov oli avaruuslentäjistä se, jonka elämä kiinteimmin on liittynyt Moskovaan.

Täällä hän 15-vuotiaana poikasena liittyi ilmavoimien riveihin. Täällä hän juhli ikimuistettavaa voiton päivää toukokuun yhdeksäntenä 1945.

Tänne hän saapui suurimman saavutuksensa jälkeen lokakuussa 1964 ohjattuaan menestyksellä monipaikkaisen avaruusaluksen Voshodin avaruuslennon. Ei ihme, että koko Moskova tunsi hänet omakseen.

Tykinlavetilla lepäävän tuhkauurnan jäljessä kulkivat vainajan omaiset, surun murtama puoliso Valentina Komarova, isän pituiseksi venähtänyt poika Jevgeni vainajan isä, työmies Mihail Komarov, joka talutti 9-vuotiasta Irina-tytärtä.

Heidän jäljessään astuivat avaruuslentäjät, myös ne nuoret miehet ja naiset, joiden odotetaan seuraavan Komarovin jälkiä avaruuteen. Surusaattueeseen kuuluivat myös tiedemiehet, joiden panos avaruuslentojen onnistumiseen on ratkaiseva ja jotka nyt tunsivat epäonnistumisen katkeruuden. Surusaattueeseen astuivat Aleksei Kosygin, Nikolai Podgornyi, Mihail Suslov ja muut kommunistisen puolueen poliittisen toimikunnan jäsenet.

Surusaatto saapui Punaiselle torille, Leninin mausoleumin äärelle ja torin täyttävä yleisö hiljentyi surukokoukseen. Mihail Suslov nimitti Vladimir Komarovia ylpeäksi kotkaksi, jonka poismeno herättää kivun tunteen kaikkien ihmisten mielessä.

Kaipauksen sanoja lausuivat maailman ensimmäinen avaruuslentäjä Juri Gagarin, Lihatshevin autotehtaan työläinen, Moskovan kaupunkikomitean sihteeri Pavlov ja Neuvostoliiton tiedeakatemian presidentti Mstislav Keldysh.

Tykkien kunnialaukausten kajahdellessa Mihail Suslov asetti tuhkauurnan Kremlin seinustaan, Neuvostoliiton puolustusministerin, marsalkka Rodion Malinovskin tuhkauurnan viereen. Uurna peitettiin marmorilaatalla.

Muutaman metrin päähän on haudattu eräs toinen Neuvostoliiton avaruussankareista, Sergei Korolev, mies, joka ei koskaan käynyt avaruudessa, mutta joka toimi avaruuslentojen pääsuunnittelijana ja tällöin teki hyvin paljon jokaisen avaruuslennon onnistumisen hyväksi. Hän kuoli puolitoista vuotta sitten. Hautausseremoniat Punaisella torilla päättyivät Neuvostoliiton armeijan joukko-osastojen ohimarssiin.

Haluaisin päättää Robert Rozhdestvenskin säkeisiin:

— Ja kuitenkin: kukkikaa
kirsikkapuut,
uliskaa ohjukset,
mitä lähempänä tähtiä olemme
sitä korkeammalle kohoaa
Komarovin muistomerkki.

YHTEYDESSÄ MAAHAN ONNETTOMUUSVAIHEESSA

Moskova. — Moskovassa pidetään luonnollisena, että avaruusohjelman toteuttamisessa on odotettavissa tauko, joka kestää siihen saakka, kunnes onnettomuuden syistä saadaan täydellinen selvyys. Tämä koskee ainakin Sojuz-1-avaruusalusta.

Kaksi Moskovan lehteä — Pravda ja Komsomolskaja Pravda — julkaisivat virallisten aineistojen lisäksi kirjeenvaihtajiensa kuvaukset Komarovin elämästä ja lentoon liittyvistä seikoista Neuvostoliiton sankari Sergei Borzenko kirjoittaa mm: — Vaikka avaruusalusten suunnittelijat pyrkivät saamaan mahdollisimman vähäiseksi niiden riskin, jotka lähtevät tähtien tielle, jokainen matka avaruuteen vaatii miehekkyyttä ja sankaruutta.

Kaikki meidän avaruuslentäjämme Gagarinista Leunoviin saakka ovat lähteneet reiteilleen tuntematta epäilyksiä ja kauhua. Yhtä pelottomasti lähti toiselle matkalleen Vladimir Komarov. Hänen viimeiset sanomansa maahan ovat järkevän ja lyhyen informaation, itsehillinnän ja rauhallisuuden esimerkkejä. Laskeutumisen yhteydessä syntyneet vaikeudet vain lisäsivät hänen voimiaan. Mutta hänenkään kokemuksensa, kekseliäisyytensä ja nopea reaktiokykynsä ei kyennyt ehkäisemään sitä, mikä tapahtui.

Borzenkon sanat antavat aiheen olettamukseen, että Komarov kykeni ottamaan yhteyden avaruusasemaan vielä senkin jälkeen kun havaitsi, ettei laskuvarjon avautuminen tapahtunutkaan odotusten mukaisesti.

VAPAUS ON SAANUT 25 UUTTA TILAUSTA

Kuluneen viikon aikana sai Vapaus kultavuotensa syntymäpäivälahjaksi 67 tilausta, joista 13 uusia ja 54 uudistuksia. Suurkiitos tilausten hankkijat, ja tervetuloa uudet lukijat.

Kolme paikkakuntaa, Whitefish ja Beaver Lake, sekä Windsor täyttivät nyt uusien tilausten hankintaosuutensa. Onneksi olkoon, ja lisää sellaista kuulukoon kautta maan!

Kaiken kaikkiaan on Vapaus saanut levityskampanjan kahden ensimmäisen viikon aikana 122 tilausta, joista uusia 25 ja uudistuksia 97.

Tilauksia saapui nyt seuraavasti:

Henry Rönty 2, joista 1 uusi, Lennart Hjorth 2 ja Juho Nissinen 2, yhteensä Torontosta 6 tilausta joista 1 uusi.

Senja Kangas, Mattawa, Ont. 1 uudistus.

Anton Laari, St. Catharines, 3 uudistusta.

Manda Ranta 1, Antti Kotila 1 ja Matti Varila 1 uusi, yhteensä Vancouverista 3 tilausta joista 1 uusi. Kolme enää viidestä uudesta puuttuu.

Eino Lehtola 2, joista 1 uusi, konttori 3 ja Sofia Pöntiö 1, yhteensä Sudburysta 6 tilausta, joista 1 uusi. Kaksi enää kahdeksasta uudesta tilauksesta puuttuu.

Sulo Helminen, Windsor, 1 uusi tilaus ja osuus täyttyi.

Aili Anderson, Sointula, 2 uudistusta.

Anna Vesa, Websters Corners, 1 uudistus.

Elina Sandholm, Whitefish, Ont. 1 uusi ja osuus täyttyi.

Tilaaja, Ledbridge, Ont., 1 uudistus.

A. T. Hill 7 joista 4 uusia, Ilmi Syrjä 1, Tyyne Sillman 3, Katri Makin 1 ja Miina Wirta 2, yhteensä Port Arthurista 18 tilausta, joista 4 uusia. Yksi enää kahdeksasta uudesta tilauksesta puuttuu.

Tilaaja, Larder Lake, 1 uudistus.

Tilaaja, Thornhild, Alta, 1 uudistus.

Emma Tuomi, Kirkland Lake, Ont., 5 tilausta, joista 2 uutta. Kaksi enää neljästä uupuu.

Tilaaja, Saskatoon, 1 uudistus.

Tilaaja, Nairn Centre, 1 uudistus.

Tilaaja, Kearney, Ont. 1 uudistus.

John Pärssinen, Wahnapitae, 1 uudistus.

Selma West, Teaneck N. J. USA, 1 uudistus.

Lempi Korby, Sprucedale, Ont. 1 uudistus.

Werner Lampi, Beaver Lake, 1 uusi tilaus ja osuus täyttyi.

Sigrid Savolainen, Sault Ste. Marie, Ont., 2 tilausta joista 1 uusi.

Emil Hankila, South Porcupine, 4 uudistusta.

Aino Koski, Kapuskasing, Ont. 2 uudistusta.

Mary Nevala, Nipigon, 1 uudistus.

Hyvältä siis näyttää, mutta perästä vasta kiitos seisoo, kuten sanotaan.

Mitä Bonn haluaa

Aseiden riisuntaa pohtivan 17 maan komitea keskeytti istuntonsa puoleksi toista kuukaudeksi viiden viikon työskentelyn jälkeen. Tämä tapahtui US-An edustajan Vorsterin pyynnöstä. Vorster ilmoitti, että Yhdysvaltojen on neuvoteltava liittolaisten kanssa. Hän ei salannut, että neuvottelujen aiheena tulee olemaan ydinsulkusopimus. Oli helppo arvata, kenelle liittolaisista amerikkalaisten on annettava selityksiä ja vakuutteluja.

17 maan komitea oli tuskin ehtinyt aloittaa työskentelynsä, kun "Wacht am Rhein" alkoi jo soittaa hätäkelloja. Sanomalehtien sivuille ilmestyi kirkuvia otsikoita "atomijättiläisten pakotteista", "teollisuusvakoilusta" ja jopa "ydinsiirtomaasta", joksi sopimus muka alisti Saksan liittotasavallan. Yhtä jyrkkiä olivat Bonnin poliitikkojen lausunnot.

Bonn ei keksinyt sopimusta vastaan muita syitä kuin että se jarruttaa ydinaseettomien valtioiden teknistä edistymistä ja johtaa niiden talouselämän jälkeenjäämiseen. Näissä päätelmissä on asiat käännetty päälaellensa. Ydinaseiden tuotanto kysyy valtavasti rahaa, aineellis-teknisiä voimavaroja ja spesialisteja. Se tuottaa vain lisävaikeuksia atomienergian rauhalliselle hyväksikäytölle. Saksan liittotasavallan oma esimerkki on tästä todistuksena. Sen ydinenergiatuotannon katsotaan tällä hetkellä olevan ensimmäisellä sijalla Länsi-Euroopassa. Maassa toimii 35 ydinreaktoria, joista kolme on sähköasemia. Väitetään, että Länsi-Saksan teollisuus voi jo nykyisellään toimittaa muille maille atomivoimaloiden täydellisiä koneistoja. Saksan liittotasavallalle ei rauhanomaisen atomivoimatalouden kehittäminen, ole mikään ongelma.

Bonnin poliitikkojen vastalauseilla on täysin muut motiivit: halu saada kansainvälinen sopimus huonoon valoon, koska se voisi estää Saksan liittotasavaltaa saamasta haltuunsa ydinaseita ja aloittamasta omaa ydinaseiden tuotantoa. Saksan liittotasavallan atomireaktorit tuottavat tällä hetkellä plutoniumia riittävästi kahdeksaa atomipommia varten, mutta jo vuonna 1970 ne voivat asiantuntijoiden laskelmien mukaan tuottaa plutoniumia sataa atomipommia varten. Hiljattain Bonnin hallitus osti USA:sta 500 kiloa plutoniumia. Tämän huomioon ottaen on selvää, että Saksan liittotasavallalla on kaikki edellytykset omien ydinaseiden tuottamiseen.

Länsi-Saksan ydinteollisuuden johdossa ovat samat yhtiöt ja miehet,

(Jatkuu seuraavalla sivulla)

"Lähettäkää kaksimielisyyden tulkki."

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Erkki Randall, Toronto, täyttää keskiviikkona, toukokuun 3 pnä 81 vuotta.

Anselm Kääriäinen, Whitefish, Ont. täyttää perjantaina, toukokuun 5 pnä 74 vuotta.

Eino Lehtola, Sudbury, Ont., täytti maanantaina, toukokuun 1 pnä 61 vuotta.

Fiia Wiita, Sudbury, Ont., täyttää perjantaina, toukokuun 5 pnä 83 vuotta.

Einar Kangas, Mattawa, Ont., täyttää lauantaina, toukokuun 6 pnä 71 vuotta.

Elias Hamlin, Toronto, Ont., täyttää sunnuntaina, toukokuun 7 pnä 73 vuotta.

Nikolai Flink, Toronto, Ont., täyttää lauantaina, toukokuun 6 päivänä 83 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Kirjeitä

LEHDON KALLELTA TERVEISIA

Tuli käytyä pikakäynnllä Torontossa, jossa näytyän ajavan paljon sallittua ajonopeutta kovempaa, ei ihme, että onnettomuuksia niin paljon tapahtuu.

Tavallisesti Torontossa käydessä on tervehditty Kalle Lehtoa — tiedättehän Yrityksen perustaja — jos ei muuten niin ainakin puhelimessa. Niinpä nytkin sain miehen langan päähän ja hän tuntui olevan muuten hyvässä kunnossa, toisessa silmässä oleva kaihi estää näkemisen, mutta toisella voi suurennuslasin avulla lukea. Jalatkaan eivät ole enää niin ketterät kuin nuoruuden päivinä, mutta ääni vaikutti kuin parhaassa iässä olevan miehen.

Toivorikkaana Kalle odottaa tänä kesänä Torontossa pidettävää suurjuhlaa ja sanoo toiveenaan olevan juhliin pääsemisen. Hän pyysi sanomaan terveiset tutuille ja tässä ne nyt menevät kaikille lehtemme välityksellä.

Toivotamme 89-vuotiaalle Kalle Lehdolle edelleenkin hyvää elon iltaa. Toivomme tapaavamme hänet Toronton Tarmolassa ja Don-haalil la suurjuhlassa. — Jussi.

PÄIVÄN PAKINA

"SE LIIKKUU KUITENKIN"

Otsikossa oleva virke on, kuten tiedetään, kuuluisan fyysikon ja tähtitieteilijän Galileo Galilein ikuistama.

Kun Galilei rupesi tutkimustensa perusteella (seitsemnnellätoista vuosisadalla) kannattamaan aurirkokeskeistä järjestelmää, niin hän joutui ristiriitaan, katolisen kirkon kanssa, joka oli omaksunut Ptolemaioksen maakeskeisen järjetelmän.

Inkvisitio-oikeudessa Galilein oli pakko peruuttaa oppinsa, mutta hänen kerrotaan kuitenkin hiljaa kuiskanneen "se (maa) liikkuu kuitenkin".

Sen jälkeen on mennyt vettä paljon siltojen alta. Lapsetkin nauravat sille jos joku nyt väittäisi, kuten inkvisiti-oikeus pakotti Galilein sanomaan paremp ia tietojaan vastaan, että maa on se napa minkä ympärillä kaikki muut taivaankappaleet liikkuvat.

Kukaan ei enää usko sitä, että maa on kuin lattea pannukakku.

Sitä hullunkurisemmalta tuntuikin muutama viikko sitten lukea Tennesseen osavaltiosta Yhdysvalloista tullutta uutista, että vielä nyt, atomivoiman ja avaruus tutkimuksen aikakautena, vähän toistasataa vuotta Darwinin jälkeen Tennesseen osavaltiossa Yhdysvalloissa oli erotettu toimestaan eräs opettaja joka oli selittänyt oppilailleen kehitysopin teoriaa!

Tiedemiehet ovat todenneet monilla eri tavoin, että elämää on ollut maapallollamme jo miljoonia vuosia.

Mutta Tennesseen osavaltion opettajien täytyy vieläkin olla uskovinaan, kuten Gallein aikoinaan toista mahdottomuutta, että maa, ja kaikki se mitä maapallollamme on, luotiin muutamassa hetkessä noin 4000 vuotta ennen nykyisen ajanlaskumme alkua.

Tämä vetää meidät elämän alkuperään. Yleisesti tunnustetaan ja myönnetään, että elävässä aineessa tapahtuu jatkuvia, elottomille aineille vieraita, elämänilmiöiden perustana olevia muutoksia

Toisaalta, mistä on elämä alkunsa saanut, sitä ei ole vielä voitu käytännöllisesti todistaa.

Yleisesti käsitetään kuitenkin, että on vain ajan kysymys jolloin tiedemiehet pääsevät "elämän salaisuuden" perille. Tosiasiassa Toronto Star-lehden kirjeenvaihtaja Richard Lewis tiedoitti äskettäin Chicacosta, että eräs amerikkalainen tiedemies on jo saanut kehitetyksi keinotekoista elämää. Kuinka pätevä tämä tieto on, sitä emme tiede, mutta hän kertoo kuitenkin mm. seuraavaa:

Illinoisin yliopiston mikrobiologi, prof, Sal Spiegelman, joka v. 1965 synteettisesti kehitti itsensä uudistavan viruksen (baktereita pienemmän tauteja aiheuttavan tartuntakykyisen eliön joka pystyy, tai on tähän asti pysynyt, lisääntymään vain elävässä solussa), tiedoitti eilen, että hän on kehittänyt uutta elämää koeputkessa.

Hän sanoo tätä uutta elämää "pieneksi hirviöksi". Prof. Spiegelman kertoi Yhdysvaltain Kansalliselle Tiedeakatemialle Washingtonissa, että hän kehitti itsensä uudistavan elävän aineen osan pienentämällä synteettisen viruksen 82-prosenttisesti.

Tämä typistetty virus, hän sanoo, on sellaista elämänlaatua mitä ei ole ehkä koskaan ennen ollut, mutta se voi toisaalta olla alkeellista, elämää materiaalia kehityksen alkuvaiheessa.

"Pieni hirviö" on varaton, hän sanoo, sillä se on epätäydellinen virus. Se ei voi tehdä mitään muuta kuin uusia itsensä.

Sillä on kuitenkin mahdollisuus kehittyä virusvastaiseksi tekijäksi siksi kun se voi estää täysin kehittyneen, tartuntaa aiheuttavan viruksen itsensä uudistamisesta (synnytyksestä).

Ainakin näin on tämä "pieni hirviö menetellyt" laboratoriossa, Urbanassa, Ill., sanoi Spiegelman

Spiegelman korosti kuitenkin, että näitä kokeita on suoritettu tähän mennessä ainoastaan laboratoriossa. Missään elävässä kudoksessa ei sitä ole vielä kokeiltu mutta mahdollisuudet näyttävät lupaavilta, hän selitti

Sen lisäksi että "pieni hirviö" voi uudistaa itsensä on siinä todettu myös elävän aineen muuttuvaisuuskykyjä niin että se voi kehittyä toisenlaiseksi.

Spiegelman alleviivasi Kansallisen akatemian kokouksessa että hän ei ole kehittänyt ainoastaan synteettista elämää koeputkessa, vaan että hän on voinut kehittää myös keinotekoista kehitystä lasin alla.

"Nyt me voimme tutkia tämän aineen kehitystä", hän sanoi. "Se muistuttaa aikaisempaa kehitystä maapallolla ja se voi ehkä antaa meille valoa elämän alusta. Se voi aloittaa, muuttua ja kehittyä".

Kehitettyään tämän "elävän hirviön" Spiegelman rupesi tutkimaan, onko mahdollisuutta kehittymiselle.

Vastaus oli myönteinen hän sanoi ja selitti: "Me voimme nyt tutkia Darwinismia molekyylihiukkasen portaassa . . ."

* * *

Nähtäväksi jää mihin johtaa tämän "pienen hirviön" kehittäminen, vai johtaa mihinkään.

Varmaa kuitenkin on, ettei Tennesseen osavaltion voi tietoisuutemme edistystä estää vaikka se voikin kaikkivoipaisessa typeryydessään "suojella" asukkaitaan "apinalain vaaroja" vastaan.

Jos Spiegelmanin "keksintö" osoittautuu paikkansapitäväksi, silloin on kaiketi Tennesseenkin osavaltion myönnettävä, että 'se liikkuu kumminkin".

— Känsäkoura.

Urheilua

CLAY KIELTÄYTYI ARMEIJAAN MENOSTA

Miehelțä "otettu" maailmanmestaruus pois; pitkäaikainen lainopillinen taistelu edessä; minulle ei ole titteliä "annettu", sanoo Clay

Houston, Tex. — Cassius Clay seisoi hievahtamatta paikallaan kun asevoimien valanvannomispaikalla lausuttiin perjantaina Mohammed Alin nimi. USAn hallituksen taholta ryhdyttiin viivyttelemättä rikoslain perusteella toimenpiteisiin Clayta vastaan. Hänelle voidaan asevoimiin liittymiskiellosta antaa korkeintaan 5 vuoden vankilarangaistusä. Clayn puolustusasianajajat rupesivat myös toimnpiteisiin uuden kuulustelun saamiseksi maailmanmestarille.

"Maailmanmestari ei tule milloinkaan näkemään minkälainen on vankila sisältäpäin katsoen", sanoi Clayn lakimies Hayden Covington New Yorkissa. "Me tulemme taistelemaan tästä asiasta loppuun asti."

Paikalla oli kaikkiaan 11 armeijaan kutsuttua. Kutsuttaessa kukin heistä otti symbolisen asevoimiinliittymisaskeleen eteenpäin. Eräs viranomainen esitti nimen "Muhammed Ali", millä nimellä Clay haluaa esiintyä Mutta nopeasta kehäliukumisesta ja jalkatyöstä tunnettu Clay seisoi rauhallisena paikallaan — hän kieltäytyi ottamasta sitä "suurta askelta" eteenpäin.

Claylle selitettiin kuinka suuri vankilatuomio hänelle voidaan kieltäytymisestä antaa. Hän sanoi ymmärtävänsä täydellisesti mistä on kysymys. Claylle annettiin toinen mahdollisuus sotilasvalan vannomiseksi. Hän kieltäytyi uudelleen ja allekirjoitti lausunnon:

"Minä kieltäytdyn liittymästä Yhdysvaltain asevoimiin."

Viraston ulkopuolella oli Clayn ihailijoita, jotka toivottivat hänelle kaikkea hyvää. Mutta New Yorkin Boxing Commission (nyrkkeilykomissioni), Maailman Nyrkkeily-yhdistys ja Terasin nyrkkeilykomissioni ilmoittivat, että ne peruuttavat Clayn maailmanmestaruustittelin.

Tarkoitus on järjestää ammattinyrkkeilyn maailmanmestaruutta tavoittelevien karsintakilpailut ja New Yorkin nyrkkeilykomissioni on jo nimittänyt 8 tavoittelijaa: Ernie Terrell, Chicagosta; Floyd Patterson, entinen maailmanmestari New Yorkista; Saksan Karl Mildenberger; Joe Frazier Philadelphiasta, Canadan mestari George Chuvalo Torontosta; Clayn harjoittelukumppani Jimmy Ellis Louisvillesta, Ky.; Argentiinan Oscar Bonavena ja Thad Spencer San Franciscosta.

Hyvin rauhallsesti esiintynyt Clay kieltäytyi antamasta haastattelun sanomalehtien edustajille, mutta hän julkaisi lausunnon missä sanotaan:

"Huolimatta katsantokantojeni eri laisuudesta, minkä pidän kiinni oikeudestaan ansaita toimeentuloni samojen oikeuksien pohjalla mitkä kuuluvat kaikille muille miehille ja naisille, jotka ovat poliittisesti eri mieltä hallituksen kanssa.

"Minä haluan viivyttelemättä jatkaa ammattiani. Mikäli on puhe joidenkin piirien esittämästä uhkauksesta, että minulta otetaan maailmanmestaruustitteli pois, niin se edustaa vain samaa keinotekoista ennakkoluuloisuutta ja syrjintää.

Minulla on ollut maailmanmestaruustitteli, ei siksi, että se olisi 'annettu' minulle, ei minun rotuni eikä uskontoni vuoksi, vaan siksi kun minä voitin se kehässä nykkeilytaitoni ansiosta.

"Ne jotka haluavat 'ottaa' sen pois ja järjestää sarjan huutokauppamallisia otteluita, eivät yksinomaan loukkaa minua, vaan saattavat itsensä halveksittaviksi. Minä olen varma, että urheiluyleisö ja amerikkalaiset yleensä eivät koskaan tunnusta sellaista 'maailmanmestaria'."

Cassius Clay voitti vuoden 1960 olympialaisissa (Roomassa) olympalasten kultamitalin Yhdysvalloille Hän voitti ammattinyrkkeilyn raskaansarjan maailmanmestaruuden Sonny Listonilta Miami Beachissa, Fla. helmikuun 25 pnä 1964.

Clay on puolustanut sen jälkeen maailmanmestaruuttaan 29 ottelussa, josta 23 on päättynyt tyrmäykseen.

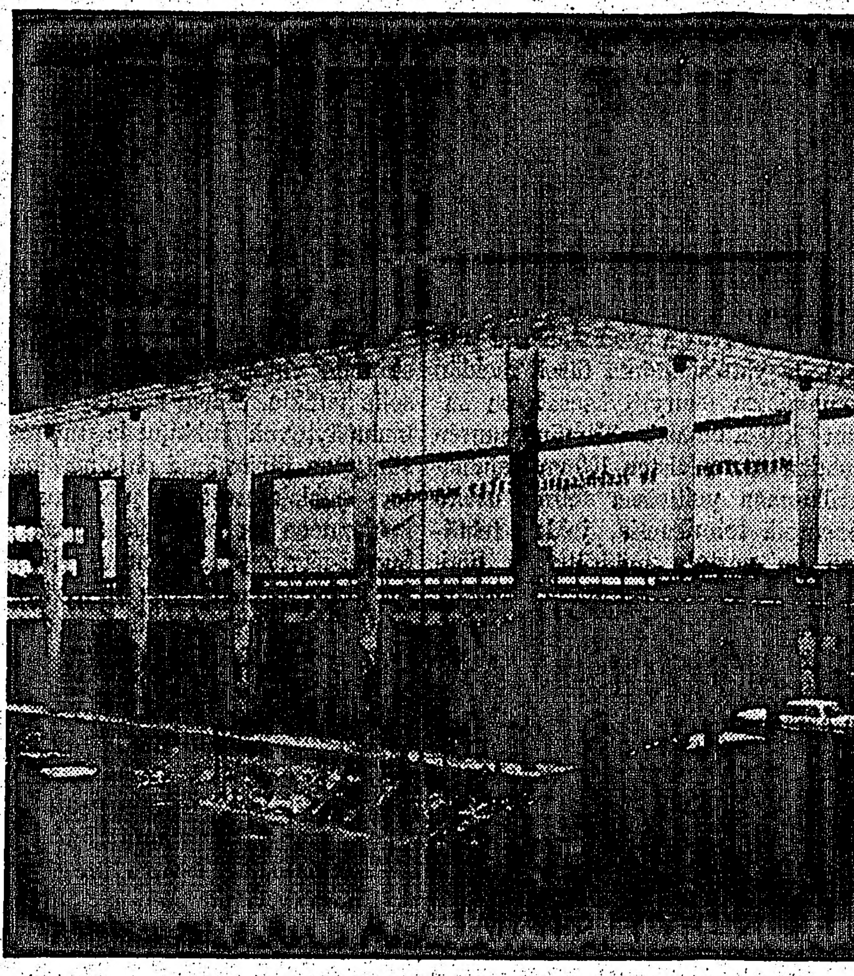

Tämä Expo 67:n radiointi- ja televisiointikeskus on ensimmäinen alallaan kansainvälisten näyttelyjen historiassa. Rakennuksen välineitä ja laitteita voi käyttää mikä tahansa yli 70 osanottajamaata radio- ja televisio-ohjelmansa valmistamiseksi Expos-ta. Rakennuksessa olevat nykyaikaiset radiointi ja televisiointivälineet ovat jo varatut 85-prosenttisesti Expo 67- näyttelyn (6 kk.) ajaksi.

Surveyor kuvasi täyden auringon pimennyksen

Pasadena, California. — Amerikkalainen kuuluotain Surveyor-3 otti maanantaina ainutlaatuisen valokuvan täydellisestä auringonpimennyksestä, kun Maa kulki Kuun ja Auringon välistä.

Aluksen televisiokamerat lähettivät maahan sarjan valokuvia, joissa ei ole ilmakehän himmentävää vaikutusta. Surveyor ohjelman edustajat sanoivat kuvia "henkeäsalpaaviksi".

Täydellistä pimennystä esittävässä kuvassa näkyi maapallo pikimustana ja auringon koronan ympäröimänä. Pohjoisnavan kohdalla oli kuitenkin kirkas läiskä, sillä auringon säteet taittuivat siinä kohden Maan ilmakehässä. — Se näyttää auringonlaskulta, joka on 386,000 kilometrin päässä, sanoi muuan virkailija.

Surveyor otti valokuvat auringonpimennyksestä sekä ilman suodatinta että puna-, sini- ja vihreäsuodattimilla, jotta tiedemiehet voisivat rekonstruoida myös värivalokuvan Kuuluotain teki pehmeän laskun Kuuhun viime viikon keskiviikkona.

International osuusliike kannattaa Canadan osuustoimintalain laatimista

Port Arthur. — International Co-operatives Stores Ltd:n vuosikokouksessa huomioitiin tyydytyksellä, että joulukuun 31 pnä v. 1966 päättyneen talousvuoden koko naismyynnit sivuuttivat puolentoista miljoonan dollarin määrän Liike, ylläpitäen operatioja sen kahdeksassa haaraosastossa neljällä pienellä paikkakunnalla, saavutti myyntien kohoamisen joissakin haaraosastoissa.

Liikkeen pääjohtaja, mr. Alanen osoitti raportissaan, että Geraldtonissa suljetun kaivoksen takia lähtee paikkakunnalta perheitä pois, ja sen johdosta alkavat siellä olevan haaraliikkeen myynnit vähentyä.

Pääjohtaja sanoi, että kaikki osuusliikkeen omaisuudet ovat vapaat kiinnitys- ja muista veloista sekä huomautti, että liikkeen maksettavien tilien melkoisesta pienentymisestä. Hän myös esitti mielipiteen, että on koittanut aika, jolloin kaikkien osuusliikkeiden tulisi tutkia lähemmin yhteistoiminnan mahdollisuuksia, ajatuksella liittyä yhteen tulevaisuudessa. Hän kehoitti suurempiin ponnistuksiin saadaksemme Canadaan koko maata käsittävän osuustoimintalaki, jonka puuttuminen vaikeuttaa koko Canadassa toimivaa osuustoimintaliikettä.

Liikkeen presidentti mrs. M. Murray käsitteli pääasiassa osuusliikkeen menettelytapoja ja sen sisäisiä asioita koskevia kysymyksiä. Hän puhui jatkuvasti nousevista elinkustannuksista ja viittasi kuluttajien keskuudessa vallitsevasta "käymistilaan" joka aikaansai hallituksen suorittamaan tutkimuksen ollen se "terveellinen viittaus" siitä, että kansa osoittaa niin elinvoimaista kiinnostusta asioihin jotka vaikuttavat heidän hyvinvointiinsa ja että kansalaiset etsivät päteviä vastauksia kysymyksiin. Hän yhdisti nykyisen inflaatiosuuntauksen Vietnamissa käytävään sotaan.

Mieltä nostattava raportti kuultiin Federated Co-operatives Ltd:n vuosikokouksesta, joka pidettiin Saskatoonissa helmikuussa. Mr. W. Sloboda, aluepiirin edustajana, alleviivasi FCL:sta eroavan presidentin mr B. L. Lloydin ohjelmapuheen painokkaimpia kohtia. Mr. Lloydin puheenaiheena oli "Kolme askelta huomiseen". Hän sanoi, että osuustoimintaliikkeet ovat "ensimmäiseksi, viimeiseksi ja ainaisesti velvoittuneet kunnioittamaan ihmisarvoja — kansaa sekä heidän tarpeitaan." Hän korosti, että yhtiöiden arvoja ei voida asettaa ihmisarvojen yläpuolelle. Mr. Sloboda sanoi, että monta eriluontoista päätöslauselmaa hyväksyttiin kolme päivää kestäneessä kokouksessa, mukaanlukien yksi, jossa vastustetaan Vietnamin sotaa.

Eräs uusia jäsenistä, J. Nykyforiak valittiin International osuusliikkeen johtokuntaan kahdeksi vuodeksi ja uudelleen johtokuntaan valittiin seuraavat: mrs. M. Murray, mr. J. Kipien ja mr. S. Pukkala.

Kolme päätöslauselmaa hyväksyttiin yksimielisesti — yksi kehoittaen laatimaan federaalisen osuustoimintalain ja toinen Vietnamin sotaa vastustava sekä kolmas, joka käsittelee Carterin komissionin raporttia verotuksesta, pääasiallisesti sen kohdan perusteella joka lieventäisi kunnallishallintojen vero-ongelmia.

Jäsenistö hyväksyi myös erilaisiin Centennial juhlallisuuksiin osallistumisen.

Mrs. M. Murray toimi kokouksen puheenjohtajana, mrs. R. Cotter toimi pöytäkirjurina ja mrs. L. Mäki nimitettiin puheenvuorojen merkitsijäksi.

Canadan ja NL:n televisiosopimus

Moskova. — CBC (Canadan yleisradio) allekirjoitti keskiviikkona Neuvostoliiton kanssa sopimuksen radio- ja televisio-ohjelmiston vaihtamisesta sekä radio- ja televisio-ohjelmien yhteisvoimin valmistamisesta. Sopimus allekirjoitettiin Moskovassa varapresidentti Charles Jenningsin johtaman CBCn lähetystön 7-päiväisen vierailun päätyttyä.

Mitä Bonn haluaa

(Jatkoa edelliseltä sivulta)

jotka aikoinaan aseistivat Hitlerin Wehrmachtin.. Saksan liittotasavallan atomikomission puhemiehistöön kuuluu Hitlerin entinen Wehrwirtschaftsführer ja Saksan Pankin hallintoneuvoston nykyinen puheenjohtaja Hermann Abs ja muita natsien talouden avainasemissa olleita merkkimiehiä.

Liittokansleri Kiesingerin neuvottelut USAn varapresidentin Humphreyn kanssa osoittavat, että Bonn yrittää hinnalla millä hyvänsä saada amerikkalaiset suostumaan "Euroopan ydinvoimien" muodostamiseen.

Dmitri Gudkov.

Onnellista syntymäpäivää sinulle, rakas isä

Eric Randall

Toronto, Ontario

toukokuun 3 pnä 1967.

Sinua hellästi rakastavat,

ELSIE JA TOM JOKINEN JA LAPSET

Belleville Ontario

Onnellista syntymäpäivää taatolle

Eric Randall'ille

Toronto, Ontario

Toukokuun 3 pnä 1967

Rakastamamme isoisä

KAARINA JA TOMMY

Belleville Ontario

Kaiku-kuoron ja Echo-orkesterin onnistunut 20-vuotisjuhlakonsertti

Port Arthur. — Huhtikuun 23 päivänä oli Port Arthurin osaston haalilla ihanteellinen kulttuuritilaisuus, joka oli erikoisesti omistettu Kaiku-kuoron 20-vuotisjuhlaksi sekä myös Echo-orkesterin 5-vuotisjuhlaksi.

Ensin saatiin kuulla O Canada kuoron esittämänä ja sen jälkeen kuoro esitti kolme kaunista laulua, jotka kaikki palkittiin raikuvin suosionosoituksin

Seurasi George Saivon tervehdys sanat. Hän kertoi miten Kaiku-kuoro herätettiin henkiin v. 1947, siis 20 vuotta sitten. Siitä lähtien on kuoro toiminut väsymättömästi ja monet kuoromme jäsenet ovat sen perustajajäseniä. Saivo mainitsi henkilöitä kuten Toikot, S. Pukkala, F. Hakanen, A. Saari, Ilmi Syrjä ja monia muita. Kuoron johtajana on viimeisten vuosien aikana toiminut Veli Kentala.

Yli puolivuosisataa on meidän musikaallinen toimintamme ollut vaikuttamassa kulttuuritoimintaamme. Tulisi liian pitkäksi tuoda esiin koko puolisatavuotisen toiminnan historiikka. Mutta kuitenkin on paikallaan huomioida ne henkilöt jotka ovat toimineet ohjaajina ja opettajina: Ville Airola, joka aikoja sitten poistui joukostamme. Hän ansioitui sekä kuorossa että orkesterin, torvisoittokunnan ja näyttämön ohjaajana.

Edesmennyt John Arnio samoin kuin Ville Airolakin oli kyvykäs ja maltillinen ohjaaja. Myös voidaan muistaa Jack Koski sekä monia muita musiikin todellisia opettajia, kuten esimerkiksi edesmennyt Gunnar Vickstrom.

Ruth Saari oli nuori ja innokas ohjaaja kuorossa samoin Stella Trylinski He kaikin ovat tehneet kunnioitettavaa työtä ja antaneet apuaan kulttuuritoiminnan alalla. Heitä kaikkia muistettiin kiitollisuudella juhlatilaisuudessa. Sirkka Berglund oli myös apulaisjohtajana joten hänelle kuuluu kaunis kiitos avustaan. Ehkä niitä olisi vielä monia muitakin, vaan mahdollisesti joku toinen muistaa paremmin itse kunkin edesottamukset kulttuurijärjestömme toiminnassa. Muistin tässä kuitenkin vielä Dora Alasen joka oli miellyttävä ja eteVä ohjaaja ja joka toimi edelleenkin musiikkialalla Chicagossa.

Nykyinen kuoronjohtaja, Veli Kentälä on mies paikallaan, niin kuoron kuin Echo-orkesterinkin johdossa. Samoin myös Armas Kivinen. Utovena tulokkaana on Marlena Hillberg, josta toivotaan tulevaisuudessa hyvää kuoronjohtajaa.

Minunhan pitäisi kertoa kokonaisuudessaan siitä mitä saatiin nähdä ja kuulla tässä valtavassa 20-vuotisjuhlassa. Kuoralaulujen perästä kuultiin A. T. Hillin tervehdyssanat ja Tyyne Sillmanin esittämät tervehdyssanat. Sitten nähtiin kaksi pientä pailleresia, jotka niin kauniin taiteellisesti esittivät sietän tanssin. Se oli jotakin ihanaa. Sen jälestä oli esitys tytöltä ja pojalta. Noita esityksiä olisi katsonut vaikka kuinka kauan Kaunis kiitos kuuluu esittäjille.

Entäs sitten se ukrainalaisten valtava orkesteri? Se oli suurenmoinen esitys ja kuulin, että tämä orkesteri tulee antamaan esityksen Expossa Montrealissa. Toivotan sille parhainta onnea.

Sitten kuultiin kaunis lauluesitys jonka antoi Jenny Merdsor. Hieno laulu, josta kauneimmat kiitokset hänelle ja pianistille.

Seurasi esityksiä Kaiku-kuorolta. Se lauloi "Tuule tuulonen" ja "Karjalan kunnailla". Tämä oli esitys naiskuorolta ja se oli mielestäni kaunis.

Seurasi tervehdys mr. Trylinskiltä ja sen jälkeen lauloivat miehet kaksi laulua: "Lauantaina" ja "Iltatuuli". Kaunit laulut. Meinasi jäädä mainitsematta A. Saaren ja Berglundin yhteislaulu joka olikin kovin yleisöön menevä. Olavi Kentälä esitti sahasoolon ja sitten seurasi taasen laulua Kaiku-kuorolta "Kuutamoserenaadi", sekä yksi englanninkielinen laulu johon myös yhtyi Echo-orkesteri, joten tämä oli valtava esitys lauluineen ja soittoineen. Pieni näyttämömme oli täynnä tästä suuresta esityksestä, vaan se oli suurenmoinen kuultavaksi ja heidät palkittiin raikuvin suosionosoituksin

Sitten kuultiin kupletteja, esittäjänä oli Laura Lahtinen. Kyllä hän oli poikana soma nähdä.

Ennen edellämainittua esitti Paavo Voutilainen veljestervehdyksen ja lopuksi lauloi kuoro "Hääpolskan" ja "Vapauden aamun".

Tähän se ohjelma sitten loppuikin. En tiedä onko kaikki tullut kerrottua, mutta joku toinen voi ottaa kynän käteensä ja piirrellä paperille lisää, sillä kyllähän niitä kynäiljöitä on.

Sanonkin nyt vain lopuksi, että tämä kuoromme 20-vuotisjuhlakin oli kerrassaan suurenmoinen sekä hyvin onnistunut. Haalimme oli melko täynnä tyytyväistä yleisöä. Siis enpä osaa siihen suuria lisätä, mutta toivon, että saataisiin tällaisia kauniita tilaisuuksia pitää useamminkin.

Siispä toivotan Kaiku-kuorolle hyvää toimintatarmoa. onnea ja menestystä. Kauan eläköön kuoromme ja raikukoon sen kauniit laulut. Tavataan varmaankin kesällä Torontossa ja olen jo etukäteen varma siitä, että siellä on valtava ja juhlava tilaisuus.

— Tyyne.

Ruotsin Amerikan Linjan

HUVIMATKA SUOMEEN

uudella

M. S. Kungsholm

loistolaivalla

New Yorkista toukok. 17 p.

Yöjuna Göteborgista Tukholmaan. Tukholmasta Helsinkiin s/s Birger Jarl-laivalla toukok. 26 p. Saapuu Helsinkiin toukok. 27 p.

Turistiluokan hinnat: New Yorkista Göteborgiin, alkaen U.S. $280

Göteborgista Helsinkiin U.S. $55.00 sisältyen tähän mm. matkat, toisen luokan makuupaikka yöjunassa Göteborgista Tukholmaan, toisen luokan hyttipaikka Tukholmasta Helsinkiin sekä kaikki ateriat.

Matkanjohtajana Ruotsin Amerikan Linjan Montrealin kontorin johtaja Carl E. Waselius.

Tehkää paikkatilauksenne heti, osoitteella:

VAPAUS TRAVEL AGENCY

P.O. Box 69 Sudbury, Ont.

V. S. ALANNE

Suomalais-englantilainen SANAKIRJA

1,111 sivua — Hinta sid. $13.75

Välttämätön apuneuvo — ajanmukainen ja luotettava suursanakirja — kaikille englannin kielen käyttäjille: kirjeenvaihtajille, kääntäjille, opettajille, opiskelijoille, lehtimiehille ym.

- Noin 130,000 hakusanaa ja lausepartta, joiden avulla ratkeavat kääntäjien visaisimmatkin ongelmat.
- Suomen kielen tuoreimmillekin sanonnuksille vastineet.
- Monipuolinen valikoima erikoisalojen ammattisanastoa varsinkin tieteen, tekniikan, kaupan ja urheilun alalta.

Tilatkaa osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

Kauneimmat

MUISTOJEN KUKAT

edesmenneen poikamme

ROY RANNAN MUISTOLLE

Sua, Roy rakas, niin katkerasti kaipaamme aina.

Äiti ja isä

KAINO JA NICK RANTA

South Porcupine Ont.

Suuri lääkärikirja

1253 sivua — 962 kuvaa — 18 väriliitettä

55 laajaa artikkelia — 47 pätevää kirjoittajaa

HINTA SID. $12.50

Toimituskunta: päätoimittaja professori Niilo Saksela sisätautien erikoislääkäri Elli Leikola

Suuri lääkärikirja ilmestyi ensimmäisen kerran 1955. Siitä tuli nopeasti menestysteos, Suomen suosituin lääkärikirja. Tämä suurteos on tähän mennessä julkaistuista lääkärikirjoista laajin ja täydellisin. Se on suomalaisten erikoislääkärien ja asiantuntijain yhteistyö — yleistajuinen kokonaiskatsaus käytännölliseen lääketieteeseen. Teoksen viidennessä painoksessa on otettu huomioon alan uusimmat saavutukset. Se on täydellisesti uudistettu, ajanmukaistettu ja laajennettu laitos.

Tilatkaa osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

P. O. Box 69 Sudbury, Ont.

HELEN TARVAINEN:

Canadan historiaa

1867 1967

(Jatkoa)

61. OSA

Canadan liittovaltion muodostamissuunnitelmaan sisältyi ajatus, että kaikkiin maakuntiin rakennetaan rautatiet yhdistämään kaupankäyntiä maakunnissa ja avustamaan maata asutuksessa. Rannikkomaakunnissa olivat jo ennen liittovaltion perustamista siirtokuntahallitukset ostaneet kaikki yksityisten rakentamat rautatiet, jotka vuoden 1867 jälkeen tulivat Dominion hallituksen kontrollin alle. 1872 kaikki rannikkomaakuntien rautatiet yhdistettiin nimellä Intercolonial Railways ja kaksi vuotta sen jälkeen Canadan hallitus rakennutti rautatien, joka yhdisti Quebecin maakunnan Halifaxiin.

Vaikka yhdessä osassa Canadaa rautatiet olivat periaatteessa kansan omistamia, annettiin toisten suurien rautateiden rakentaminen yksityisille kapitalisteille, joille lahjoitettiin suuret summat rahaa ja verovapaasti laajat alueet hallituksen maata. Quebecissä, Ontariossa ja Manitobassa oli useita yksityisten omistamia rautatieyhtiöitä. Lupakirjoja antoivat hallitusten edustajat toisilleen, sukulaisilleen ja ystävilleen, maata vapaasti ja kansan verorahoja teiden kehittämiseen.

Kun British Columbia yhtyi liittovaltioon ja Canadan hallitus lupasi, että kymmenen vuoden kuluessa rakennetaan rautatie lännelle, alkoi näiden yhtiöiden välillä kova kilpailu, joka johti moneen skandaaliin, ennenkuin selvisi kuka saa luvan rakentaa tämän rautatien Canadan maan halki. Hallituksen edustajia lahjottiin, vaaleissa ostettiin ääniä, hallitukset kaatuivat ja John A. Macdonald joutui pois pääministerin virasta. Ontarion ja Quebecin maakuntahallitukset vaativat, että Canadan hallitus itse rakennuttaa rautatien lännelle, mutta Macdonaldin vaikutuksesta lupakirja annettiin Sir Hugh Allanille, joka oli Allan höyrylaiva yhtiön presidentti. Vuoden 1872 yleisvaaleissa paljastettiin, että Macdonald oli saanut suuria summia Allanilta konservatiivien vaalirahastoon. Muodostettiin uusi hallitus ja Canadan pääministeriksi tuli Alexander Mackenzie.

Mackenzie päätti jättää rautatien kokonaan rakentamatta. Sen tilalle hän ehdotti, että rakennetaan laivoja ja käytetään vesiteitä niin pitkälle kuin on mahdollista. Tämä herätti tyytymättömyyttä British Columbiassa jossa maakunnassa taas alkoi kehittyä ajatus, että olisi parempi yhdistyä Amerikan Yhdysvaltoihin. 1876 kenraali kuvernööri Lordi Dufferin lupasi että kaikki lupaukset täytetään, rautatie rakennetaan ja niin British Columbia jäi edelleenkin Canadan maakunnaksi.

Macdonald valittiin Canadan pääministeriksi uudelleen 1878, ja hän alkoi heti rautatien rakennussuunnitelmaan. Lupakirja annettiin Canadan Pacific Rautatie yhtiölle, jonka perusti viisi miestä. Osakkeilla sanotaan lahjotun maakuntahallitusten edustajia, heidän sukulaisilleen ja ystävilleen annettiin johtavia virkoja uudessa yhtiössä jo ennenkuin rakennustyö alkoi. Canadian Pacific rautatie yhtiölle Canadan hallitus antoi lahjaksi viisikymmentä miljoonaa eekkeriä maata ja montakymmentä miljoonaa dollaria rahaa. Maat olivat kaikkein parhaita maita, hedelmällisiä jokilaaksoja, järvien rantoja, jylhiä metsiä, intiaanien kotiseutuja ja metsästysmaita. Näihin yhtiö sai omistusoikeuden, ei vain rakentaa rautatietä, vaan myöskin oikeudet maan rikkauksiin, metalliin, kivihiileen, metsään ja viljelyksiin.

Yhtiö alkoikin heti perustamaan kaivos- ja maayhtiöitä, joihin hallitus antoi lupakirjat, ja vähän aikaa näyttikin, että rautatien rakentaminen on sivuasia. Kuitenkin British Columbian jatkuvasta painostuksesta alettiin tietä rakentaa kahdelta suunnalta. Monet tuhannet siirtolaiset olivat sitä rakentamassa; monet sadat saivat surmansa yhtiön työmailla, joissa työläisen suojeluun ei kiinnitetty mitään huomiota.

Valmista työvoimaa tuli jatkuvasti Euroopasta ja Kiinasta, vaikka palkat olivat mahdollisimman alhaiset, ruoka kehnoa ja teltat asuntoina. Tuhansia kiinalaisia värvättiin CPR työmaille Hongkongista ja he olivat kaikkein kurjimmassa asemassa, sillä heitä ei katsottu kuuluvan samaan luokkaan valkoisten kanssa. Työ oli äärimmäisen vaarallista monien luonnonesteiden yli. Suurien jokien ja putousten yli piti rakentaa telineet, vuoristoissa kivi- ja lumivyöryt olivat ainaisena vaarana, kylmyys, nälkä ja kulkutaudit hävittivät työläisiä, mutta vähitellen valmistui metallinen tie Canadan aavikkojen halki.

Marraskuun 7 päivänä, 1885 lyötiin viimeinen rautapiikki Kalliovuoriin, radan kaksi päätä yhdistettiin ja yhteys Canadan lännelle oli valmis. Ensimmäinen juna lähti Montrealista maailman pisintä rautatietä kesäkuun 28 päivänä, 1886 Vancouveriin, 2905 mailin matkalle, joka kesti kuusi päivää.

Tästä alkoi CPR rautateiden ketju, joka nyt kulkee kautta Canadan, ja tämän ketjun rakentamiseen oli Canadan hallitus lahjoittanut yhtiölle miljoonia eekkereitä verovapaata maata.

(Jatkuu)

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

MYYTÄVÄNÄ

VÄHÄN KÄYTETTY PETERBOROUGH vaneerivene 40 hv. Johnson perämoottorin kanssa tai vaihdetaan pienempään. Nähtävänä Penage järvellä. Lähemmin puhelin 866-2234. (2—6—11)

Hienoja
LAATUHUONEKALUJA
SÄHKÖLAITTEITA
ja TELEVISIOITA
Kohtuuhinnalla
VALITTU VALIKOIMA
Espanola Furniture & Appliances
KARL. A. NIEMI, omist.
Puh. 869-2321
175 Station St. Espanola, Ont.

ALAMME
LAATUTUOTTEITA
Kohtuullisin hinnoin
HYVÄ VALIKOIMA
"Tykkään palvella suomalaisia. Olen palvellut heitä toistakymmentä vuotta Worthingtonissa ja nyt Sudburyssa."
MIKE MIZUIK JEWELLER
123 CEDAR STREET, SUDBURY

KAIKENLAISTA
PUUTAVARAA
ja
RAKENNUS-TARPEITA
SÄHKÖ- ja PUTKITUS-TARPEITA - MAALIA
kohtuullisin hinnoin
RICHARD LAKE LUMBER
& Builders Supply Ltd.
PUH. 673-8487
Posti: Site 8, R. R. 3, Sudbury
Maantie 69 etelään
Richard Lake

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Finnish haalin suomalainen kirjasto suljetaan kesän ajaksi keskiviikkona toukokuun 10 pnä. Siihen mennessä on kirjasto auki kuten tavallista kello 7-8 keskiviikkoisin. Lainaajien pyydetään tuomaan kirjat takaisin toukokuun 10 pnä.

Kuuluisa suomalainen elokuva, Tuntematon sotilas, esitetään Finnish haalilla sunnuntaina, toukokuun 7 pnä klo 7 illalla.

Lastenkomitean bingo Finnish haalilla torstaina, toukok. 11 pnä. kello 7.30 illalla.

Sanomalehtikerhon bingo Finnish haalilla torstaina, toukokuun 25 pnä kello 7.30 illalla.

Äitienpäiväjuhlat Finnish haalilla sunnuntaina toukok 14 pnä klo 2 ip. Lapset vastaavat ohjelmasta. Kahvia ja virvokkeita.

Vapaus - kustannusyhtiön johtokunnan kokous pidetään liikkeen konttorissa torstaina, toukok. 4 pnä klo 7 illalla.

CSJ:n Sudburyn osaston johtokunnan kokous Finnish haalilla maanantaina, toukok. 8 pnä 7.30 ill.

Enemmän äänestäjiä Sudburyssa nyt kuin vuonna 1965

Toukokuun 29 päivänä pidettävissä täytevaaleissa on ilmoitettu olevan ainakin 554 äänestyskelpoista enemmän Sudburyssa kuin mitä oli 1965 yleisissä liittovaaleissa. Määrä saattaa vielä nousta kun nekin, joiden nimet ei ole listassa, panevat hakemuksensa.

Tilatkaa Vapaus!

MRS. HILMA PESOLA
KIRKLAND LAKE, ONTARIO
Ole hyvä ja anna osoitteesi tai soita. Asia olisi työhommasta.
VIENO KOSKI
BOX 1129 WAWA, ONT.
PUHELIN 856-4233

SUDBURY FOOTWEAR & MAKI CO-OP SHOE REPAIR
Ensiluokkainen kenkien korjaamo
NOPEA PALVELU
BILL GRODECK, omist.
119 Cedar Street Sudbury

Suomalainen autokorjaamo
D. G. MOTORS
PAUL LUOMA
Erikoistunut automaattisiin vaihteisiin
Yleistä autokorjausta
KAIKKI TYÖ TAATAAN
KOHTUULLISET TAKSAT
Puhelin 674-0988, kotiin 694-4387
387 Bessie Street, Sudbury, Ont.

Mainio filmi Finnish haalilla

Sunnuntaina, toukokuun 7 päivänä, kello 7 illalla esitetään Finnish haalilla Väinö Linnan kuuluisan kirjan mukaan valmistettu Suomi-Filmin mainio elokuva "Tuntematon sotilas". Tervetuloa läheltä ja kaukaa tätä mestarituotetta katsomaan.

Äitienpäivä ja lasten bingoilta ovat tulossa

Äitienpäivä lähestyy, sitä todistaa monet kauppaliikkeisiin ilmestyneet mainokset ja tarvikkeet. Nuoria ostajia tapaa useita, jotka epäröiden ja toiset ihastuneina katselevat mitä ostaisivat äidilleen.

Mutta Äitienpäivää voidaan viettää myöskin juhlinnan merkeissä. Tässä mielessä järjestetään Finnish haalille toukokuun 14 päivänä alkaen kello 2 iltapäivällä perinteellinen Äitienpäiväjuhla, missä lapset etupäässä vastaavat ohjelmasta. Ohjelman esittäjien luettelossa näkee useita nimiä, jotka ovat ennestään tunnettuja kuten: Sandy Siren, Karin Niemi, Gail Hakala, Wendy Tammi, Helen Piilonen ja Whitman sisarukset uutena tuttavuutena y.m.

Ravintolassa tarjoillaan virvokkeita lapsille ja tietenkin äideille kahvia ja ruusujakin.

Saadakseen tämän tilaisuuden onnistumaan, lastenkomitean jäsenet Iris, Anja, Martta ja kenties vielä muitakin, järjestävät bingotilaisuuden *torstaina toukokuun 11 päivänä kello* 7.30 illalla Finnish haalilla. Sanomattakin on selvää, että voittovalikoima on monipuolinen ja runsas. Kaikkihan me haluamme tuottaa iloa lasten toiminnalle ja myös auttaa harvalukuisia komiteaa heidän työssään ja sen teemmekin parhaiten saapumalla tähän tilaisuuteen ja myöhemmin Äitienpäiväjuhlaan.

Pidetäämpä mielessämme. Eikös?

Sivusta Katsoja.

Aliina Tuomi kuoli viime lauantaina

Lauantaiaamuna, huhtik. 29 pnä kuoli Aliina Tuomi o.s. Helin, 8 Regent St., Sudburyn Memorial sairaalassa 80 vuoden ikäisenä. Hän jätti jälkeensä miehensä Akselin ja kolme poikaa, Unto Sudburysta, Toivo Sault Ste. Mariesta ja Matti Levackista sekä kaksi tytärtä, mrs. Colin (Toini) MacPherson Chelmsfordista ja mrs. Armas (Viesti) Lampi Livelystä, 20 lastenlasta ja 12 lasten lastenlasta sekä sisko Jenny ja veli Sulo Suomessa.

Hautaustoimitus suoritetaan Lougheedin hautaustoimiston kappelissa tiistaina toukok. 2 pnä klo 1·30 ip. Pastori Tuomenoksa suorittaa siunauksen. Hautaus Park Lawn hautausmaahan.

Puhelinlinjatyöt hidastavat Elm kadun autoliikennettä

Bell puhelin yhtiö tiedoittaa, että se tulee häiritsemään liikennettä Elm kadulla seuraavien kahden viikon aikana tällä viikolla alotettavien töiden vuoksi.

Molemmat itäsuuntaan johtavat ajokaistat suljetaan liikenteeltä Elgin-Dufferin katujen välillä. Elm katua itään ja länteen suuntautuva liikenne tulee kaikki tapahtumaan nykyistä länteen johtavaa kahta ajokaistaa.

Kaikkia moottoriajoneuvoilla liikkuvia pyydetään välttämään mainittua aluetta Elm kadulla niin paljon kuin mahdollista ainakin kiireimpinä aikoina päivistä niin kauan kuin puhelinyhtiön miehet työskentelevät maanalaisten linjojen korjaustöissä Elm ja Frood katujen risteyksessä.

Tulipalo autotallissa Southview kadulla

Tuntemattomasta syystä syttyi Southview kadulla mrs. Rose Gottschalkin omistaman talon päätyyn rakennettu tyhjä autotalli tuleen perjantai-iltana noin kello 10.40, uhaten sytyttää koko talon. Paikalle hälytetty Lockerbyn palokunta sai kuitenkin tulen nopeasti sammutetuksi välttäen siten suuremman vahingon.

Canadan 100-vuotisjuhlien merkeissä vietettävän Suomi-viikon valmisteluista

Suomi-viikkoa järjestävässä komiteassa on jäseniä 20:stä eri Sudburyn alueella toimivasta suomalaisesta seurasta, ja yhteistoiminta tässä meidän suomalaisten suuryrityksessä on sujunut kitkattomasti. Tämän suuren Canadan suomalaisten 100-vuotisjuhlatoimikunnan puitteissa toimii useita pienempiä toimikuntia, joiden tehtävänä on vastata määrättyjen tilaisuuksien järjestämisestä ja onnistumisesta. Tällaisia ovat esim. näytelmäkomitea, konserttikomitea ja tanssikomitea, jonka tehtävä on kuitenkin hiukan erilainen, se nimittäin vastaa siitä, että tulopuoli jää menopuolta suuremmaksi. Mainitulle tulopuolelle kertyvillä varoilla on nimittäin tarkoitus rahoittaa pysyvän suomalaisen muistomerkin hankkiminen muistuttamaan meitä itseämme ja toisia kansallisuusryhmiä Sudburyn alueen suomalaisista uudisasukkaista.

Tanssikomitea on jo kerran sa... näyttää taitoaan järjestäessään 100-vuotistanssit Finnish haalilla, joiden tarkoituksena oli varojenkeruu Suomi-viikon järjestelyä varten. Tarkoitus tuli täytettyä. Tansseissa oli lähes 500 henkeä ja vielä runsaasti yli sadan oli käännyttävä ovelta takaisin, joille kuitenkin lohdutuksena mainittakoon, että toukokuun lopulla on tarkoituksena järjestää toiset tanssit Suomirannalla, joista kertyvät varat lahjoitetaan Sudburyn museo-rahastoon ja Laurentian yliopiston kirjastolle suomalaisen kirjallisuuden hankkimista varten.

Suomi-viikon ohjelma on mahdollisimman vaihteleva ja tarjoaa jokaiselle jotakin. Siihen sisältyy urheilua, laulunäytelmä Tukkijoella, nuorten esiintyjien järjestämä ohjelmallinen ilta, juhlakonsertti, juhannustanssit kokkoineen ja päättäjäistanssit sekä Suomi-näyttely Laurentian yliopistolla, jonka tarkoituksena on kertoa suomalaisten siirtymisestä Canadaan ja esitellä meidän suomalaisten erikoispiirteitä, taitojamme ja toimiamme sekä täällä Canadassa että Suomessa. Mainitun näyttelyn merkeissä vetoamme kaikkiin suomalaisiin, joilla on hallussaan esineitä, joilla on esim. alettu harjoittaa taloudenpitoa asetuttaessa alueellemme uudisasukkaiksi tai valokuvia näiltä ajoilta, paikkakuntamme suomalaisten taiteilijoiden töitä, matkamuistoja Suomesta jne. antamaan ne lainaksi näyttelyämme varten. Osoitteista ja puhelinnumeroista, yhteydenottoa varten ilmoitamme myöhemmin.

Juhlaviikkomme aikana on runsaasti vieraita odotettavissa. Eräs virallisista vieraistamme on Suomen Canadan suurlähettiläs Reino Palas, hän tulee pitämään juhla-puheen konsertti illassamme.

Suomessakin tiedetään toiminnastamme ja sitä seurataan mielenkiinnolla. Tervehdyksiä on tullut mm. yhteisiltä ystäviltämme: 1965 kesällä täällä suomenkielen nauhoitusmatkalla käyneeltä Helsingin yliopiston suomenkielen tutkimuskeskuksen päällikköltä professori Pertti Virtaranmalta, professori L. A. Puntilalta ja kirjailija Ilmari Turjalta, joista jokainen toivottavat meille menestystä yrityksissämme. — M. P.

Kuorolaisilta suurkiitos

Sävel-kuoron puolesta on pyydetty esittää ystäville ja kannattajille sydämellinen suurkiitos siitä hyvästä kannatuksesta, jonka kuoron bingotilaisuus sai. Se auttaa kuoron toimintaa yleensä ja erikoisesti Torontossa kesällä pidettävään urheilu- ja musiikkijuhlaan osallistumista tänä centennial vuonna. Kuoron toimesta kiitetään kaikkia bingovoiton lahjoittajia, joista mainittakoon erikoisesti Macks on Co vaatetusliike, Karin rohdoskauppa, Kangas Mens Wear, IGA kauppa, neljäntien risteyksessä, Stone Harry and Sons Grocery, Melvin Grocery, Crest Hardware. Sydämellinen kiitos bingon pelaajille ja kaikille muille avustajille, sanovat kuorolaiset.

Kiipeileminen kiellettiin

Wahnapitae. — Kevät on tullut tännekin eikä se kovin rikkonut tietäkään, vaikka sitä paljon lumen takia pelättiin.

Paikkakunnalla reippaana ja ystävällisenä tunnettu Helena Ahokas yritti lauantaina pestä kamarinsa seinää ja siinä tarkoituksessa kiipesi pöydälle. Hän ei sano itsekään muistavansa kuinka kaikki tapahtui, mutta hän putosi lattialle ja löi kylkensä tuolin selustaan. Hänet kiidätettiin sairaalaan, jossa otettiin kaikkiaan kymmenkunta kuvaa ja todettiin kaksi kylkiluuta katkenneen. Hän on kotonaan ja lääkkeiden avulla koettaa tulla entiselleen. Hän on sellainen hauskan puhuja ja vastaa voinnin kysyjälle — mikäs minun on ollessa, onhan niitä kylkiluita vielä sen verran, että pitävät koossa . . .

Käykääpä tuttavat katsomassa Helenaa, tai soittakaa hänelle — on edes puhekaveri, ettei tarvitse seiniä katsella, kun ei saisi mitään tehdä, kuten hän itse sanoo. Sellaisia reippaita suomalaisia täällä päin asustaa. Toivomme nopeaa paranemista Helenalle, joka täyttää seuraavna syntymäpäivänään 87 vuotta. — L.

Yhdistyneet kunnat päättänyt teiden kunnostamisesta

Whitefish. — Drury, Denison ja Graham yhdistyneiden kuntain valtuusto on hyväksynyt sivulain jonka mukaan 40,000 dollarin suuruinen rahasumma tullaan käyttämään etupäässä teiden kunnostamiseen tänä centennial vuonna.

Summasta käytetään 29,000 dollaria teiden, siltojen ja rumpujen korjaamiseen ja 9,000 dollaria uusien sellaisten rakentamiseen. Loput rahamäärästä käytetään muihin kuntain talousmenoihin..

Asianmukaiseksi kevätsiivousviikoksi on määrätty toukokuun 14—21 päivien välinen viikko.

Teräs- ja M-M ovat allekirjoittaneet yhtymissopimuksen

(Jatkoa sivulta 1)

Amerikan jättiläisuniot, jotka edustavat 1,038,000 kaivos- ja terästyöläistä, ovat myös määränneet heinäkuun 1:n yhdistymispäiväkseen.

Mine Mill union jäsenmäärä Canadassa on 13,000 ja teräsunion 130,000. Mine Millin tulee vielä ratifioida yhtenäisyyssopimuksen ja union suhdannetyöjohtaja Ray Stevenson sanoi, että asia tulee esille ennen union kansallista kokousta kesäkuun 23 pnä Winnipegissä.

"Sopimus on valmiiksi keskusteltu ja hyväksytty Mine Millin johtokunnissa eikä ole mitään epäiltävää siitä, etteikö se tule hyväksytyksi, hän sanoi.

Yleisäänestys tullaan suorittamaan Mine Millin eri osastoissa.

Mine Mill union virkailijat ja henkilökunta tulevat olemaan Steel union edustajia ja heidän työsuhteensa ei tule katkeamaan sillä heidän palveluvuotensa entisessä uniossa huomioidaan.

Ensimmäiset yhdistyneen union neuvottelut ovat Brunswick Mining Co:n kanssa Bathurstissa N. B. ensi syksynä ja Consolidated Mining and Smelting Co:n kanssa B. C:ssä.

Unioiden lausunnossa sanotaan, että sopimus painostaa yhtenäisyys liikkeen perustarkoitusta "yhtenäisyyttä ja voimaa Canadan kaivostyöläisille". Mine Millin kaikki, paitsi 1,000 jäsentä ovat ei-rautapitoisen kaivosteollisuuden palveluksessa. Yhtenäinen unio yhdistää noin 50,000 Canadan kaivosten, sulattimoiden ja puhdistamojen työläisiä. Tammikuun sopimus lopetti Canadan historian pisimmän ja kalliimman unioiden välisen riidan.

Yhdistymisseremoniaan ottivat osaa Mine Mill union Canadan presidentti Ken Smith, teräsunion kansallinen johtaja William Mahoney, Mine Millin kansainvälinen presidentti Al Skinner, mr. Maloney, Harvey Murphy ja muita johtavia henkilöitä canadalaisista osastoista.

Puolitoista-miljoonaa osanottajaa . . .

(Jatkoa sivulta 1)

sunnuntai-iltana, ettei hän voi sanoa tuleeko sunnuntainen yleisömäärä ohittamaan Brysselin maailmannäyttelyn osanottajaennätyksen yhdeltä päivältä, mikä oli 170,000.

N Kello viiteen mennessä illalla oli sunnuntaina tullut Expo-näyttelyyn 500,000 ihmistä Montrealin maanalaisella junalla matkustaen ja noin 56,000 yksityisautoilla tullen.

Sade toi toivoa Biharille

Delhi. — Kuivuudesta kärsineessä Pohjois-Intiassa sijaitsevassa Biharin osavaltiossa puhkesi tiistaina rankkasade, joka herätti toiveita nälänhädästä kärsineessä väestössä, mutta joka myös aiheutti satojen ihmisten joutumisen kodittomiksi ja jäljellä olevien viljavarastojen osittaista tuhoutumista.

Biharista saapuneiden tietojen mukaan sadetta seurasi myös myrskytuuli, joka repi talojen kattoja irti ja katkoi puhelin- ja sähkölinjoja. Paikoitellen tuli myös raekuuroja, jotka vaurioittivat vehnäsatoa.

Tiistainen sade ei ilmeisesti tuo mainittavaa helpotusta kuivuuden aiheuttamaan hätätilaan.

PERHEEN NUOREMMILLE

Life On Other Planets

I'm not going to say there is life on other planets and I'm not going to say there isn't life on other planets. I've got a friend who says there has to be life on other planets because of the millions of planets in the universe and surely one other planet has life. I don't agree with him because we're not sure there are millions of planets out there and most of them would have poisonous atmospheres. I think there's just as much a chance of them being more primitive, just the same, or less primitive than we are. Why shouldn't they look just like us and not science-fiction monsters? Why do they seem to hide when they land on Earth with their flying saucers? If they're more intelligent than we are, they wouldn't have thought of war and when they see our weapons, they don't dare come out for fear of being killed. Why should they explore the Earth? Possibly to attack it, use it for their own purposes, I doubt that.

Eugene Ellmen

P S. — I would like to start a discussion group, so give your own comments on this topic to Irja-täti and start some new topics.

* * *

Eugene Sends In a "Pakina"

Dear Irja-täti, boys and girls.

Hi. I lost the speech contest this year. I think it was my topic. My teacher probably thought "Achievements in Outer Space" was too complicated for me. Two girls won, but they still have to compete against each other and two kids from grade 6. I wonder who will win?

Have you ever seen the TV program "The 21st Century?" Do you know that some people in the next century will be born and die on the moon without visiting the Earth and if the teacher shortage keeps up the students of the 21st century will be taught by computers? You should watch it, it's a fascinating program.

We've had queer weather here. Last week-end it was very warm but during the week it was cold.

Eugene Ellmen
St. Catharines

* * *

Irja-tädin postilaatikko

Dear boys and girls

Well we here in Sudbury certainly had a rainy week-end, which is good because it will bring summer sooner. The weather here hasn't been any too warm so far and we are into the month of May already.

Today we have for you a letter and a "pakina" from Eugene Ellmen. Thanks Eugene for both. Let's hope some of the club members will take you up and start a discussion on said subject. However Eugene, why don't you send in your speech that you had prepared for the school contest. This goes for the rest of you also. So let's hear from you one and all. Until next week again kuulemiin.

Irja-täti.

20,000 suomalaista tänä kesänä Eestiin

Helsinki. — Yli 20,000 suomalaisen odotetaan alkavana turistikautena matkustavan Eestiin. Moottorialus Tallinn, joka keskiviikkona saapui Helsinkiin, avasi säännöllisen matkustajaliikenteen sunnuntaina.

Tallinn ja höyrylaiva Ariadne kuljettavat vuoropäivinä matkustajia Helsingin ja Tallinnan välillä. Maastamme on järjestetty 2, 3, 4 ja 5 päivän seuramatkoja, joista muutamat viikonloppumatkat on jo varattu kokonaan. Kesällä on turisteilla mahdollisuus tehdä Tallinnasta käsin matkoja myös Pärnuun ja Tarttoon.

Toukokuun 1 päivästä alkaen voidaan Tallinnaan matkustaa laivalla ilman passia enintään 2 päivää kestävillä matkoilla. Vain henkilöllisyystodistus tarvitaan ja henkilötietoojen ilmoittaminen matkatoimistoon viisi päivää ennen matkan alkamista.

Rhodesia jatkaa poikkeustilaa

Salisbury. — Rhodesian parlamentti päätti tiistaina jatkaa maassa voimassa olevaa poikkeuslakia vielä kolmella kuukaudella.

Rhodesian oikeusministeri Desmond Lardner Burk sanoi parlamentissa, että kuluneen kolmen kuukauden aikana tilanne maassa on ollut rauhallinen "joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta", mutta että kumoukselliset ainekset jatkavat edelleen toimintaansa maan alla.

"Tietyt ulkomaiset hallitukset kouluttavat edelleenkin Rhodesian afrikkalaisia sabotoijiksi ja murhaajiksi", sanoi ministeri. Hänen puhuttuaan kahdeksan oppositiopuolueen afrikkalaista jäsentä käveli ulos istuntosalista eikä osallistunut seuraavaan käsittelyyn.

Tehkää Suomi-matkanne BATORYLLA!
Gdynia Amerikan Linjan
suosittu matkustajalaiva
M. V. BATORY
liikennöi Montrealin, Kööpenhaminan ja Gdynian välillä.
Kulkuvuorot Montrealista:
TOUKOKUUN 25
KESÄKUUN 29
HEINÄKUUN 26
ELOKUUN 22*
SYYSKUUN 20*
*Turistiluokan säästökauden halvin lipun hinta Montrealista Kööpenhaminaan U.S. $224.00.
Kesäkauden halvin turistiluokan lipun hinta Montrealista Kööpenhaminaan U.S. $266.00.
Kööpenhaminasta säännölliset yhteydet laivalla Helsinkiin tai junalla Tukholmaan ja siitä laivalla Turkuun tai Helsinkiin.
Tehkää paikkatilauksenne heti, osoitteella:
VAPAUS TRAVEL AGENCY
P.O. Box 69 Sudbury, Ont.

S.C.A. Urheiluliitto virkailijoiden osoitteet:

Puheenjohtaja: Ake Hunnakko
90 Neville Park Bvld,
Puhelin OX 1-6195
Toronto Ontario

Sihteeri: Paavo Vaurio
49 Hiawatha Rd., Toronto 8, Ont.
Puhelin HO 6-8815

Liiton rahastonhoitaja ja naistoimikunnan jäsen:
Martha Turkia
592 Woodbine Ave. Apt. 18
Toronto 8, Ont.
Puhelin 691-3477

CSJ:n OSASTOJEN KOKOUKSET

CSJ:n Wanupin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden viimeisenä sunnuntaina klo 1 ip. osaston haalilla. Sihteerin osoite: Voitto Lehti, R. R. 3, Sudbury, Ont.

CSJ:n Toronton osaston varsinainen kuukausikokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina klo 8 illalla Donhaalilla.

CSJ:n Sault Ste. Marien osaston sääntömääräinen kokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä tiistaina kello 8 illalla omalla talolla, 321 John Street.

CSJ:n Beaver Laken osaston kuukausikokous pidetään joka kuukauden toisena sunnuntaina klo 1 päivällä osaston haalilla. Kirjeenvaihtajan osoite: N. Piispanen, R. R. 1, Worthington, Ont.

CSJ:n Vancouverin osaston kuukausikokoukset pidetään Clinton-haalissa jokaisen kuukauden toisena sunnuntaina klo 2 ip. Kirjeenvaihto sihteerille: Mr. Matti Mäkelä, 2605 East Pender St., Vancouver 6, B.C.

CSJ:n Port Arthurin osaston kuukuukausikokoukse pidetään jokaisen kuukauden ensimmäisenä perjantaina, alkaen klo 7:30 ill. Johtokunta kokoontuu klo 7 ill. Kirjeenvaihto osoitteella: 316 Bay St., Port Arthur, Ont.

CSJ:n Sudburyn osaston kokoukset pidetään kerran kuukaudessa johtokunnan kutsusta. Johtokunta kokoontuu useammin asiain vaatiessa puheenjohtajan kutsusta. Kirjeenvaihto sihteerille: Lyyli Pärssinen, Box 354, Sudbury, Ont.

IKKUNOITA, OVIA, 'PICNIC'-PÖYTIÄ
Uutuus "COMBINATION" puisia ulko-ovia — iso luisuva ikkuna kärpäsverkko pysyväisesti ovessa — ei tarvitse vaihdella. Varastossa tavallisia puisia nostoikkunoita — halvin ja edullisin pohjoisalueille. KEHYKSETTOMIA IKKUNOITA — varustettu vahvoilla sivuttain liukuvilla ruuduilla, lännen seetristä raamit — kootaan iliman kanssa. Varastossa vahvoja "PICNIC"-PÖYTIÄ.
VALMISTAMME IKKUNAN JA OVEN RAAMEJA
SUDBURY PLANING MILL
19 Gino St. Copper kadun alkupäästä ylös. Puh. 675-6771

KIRJALLISHISTORIALLINEN TUTKIMUS TULENKANTAJISTA
Kerttu Saarenheimo:
TULENKANTAJAT
Tohtori Kerttu Saarenheimon teos on ensimmäinen yhteinen kirjallishistoriallinen tutkimus tulenkantajista. Esityksen runkona on
303 SIVUA — HINTA SID. $5.95
Ryhmän vaiheita ja kirjallisia teemoja 1920-luvulla
Runsas kuvitus
ryhmän kehityksen kolmivaihejaottelu, jonka professori Lauri Viljanen hahmotteli luonnehtiessaan kirjallisuutemme 1920-lukua Yleisradiossa järjestetyssä keskustelusarjassa. Ensin on Nuoren Voiman kausi, sitten suuren hurmion kausi ja lopuksi päädyttiin etsimään nykyaikaa. Näissä puitteissa kirjoittaja — Valtion humanistisen toimikunnan tutkija ja Turun Yliopiston dosentti — tarkastelee 20-luvun lyyristen aiheiden värikästä kaleidoskooppia, jossa heijastuu milloin kauhukuvitelmia ja lahoavien lehtien tuoksua, milloin raivoisaa elämännälkää, eksotiikkaa, satua tai koneromantiikkaa.
Iloisen 20-luvun kirjavia virikkeitä tutkiessaan tri Saarenheimo laajentaa samalla näkökulmaa kirjoista kirjailijoihin, heidän taustaansa ja harrastuksiinsa, ystävyyssuhteisiin ja hilpeään seurusteluun. Painamattomat lähteet, ennen kaikkea ryhmän jäsenten välinen kirjeenvaihto ja haastattelut ovat tuoneet esiin runsaasti ennen tuntematonta materiaalia. Keskeisiä hahmoja ovat Onni Halla, Yrjö Jylhä, Uuno Kailas, Arvi Kivimaa, P. Mustapää, Olavi Paavolainen, Ilmari Pimiä, Elina Vaara, Erkki ja Katri Vala, Mika Waltari ja Lauri Viljanen. Heidän lisäkseen tapaamme ryhmään väljemmin liittyneitä, kirjailijoita, taiteilijoita ja kriitikoita.
Tilatkaa osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

HALUTAAN KATKAISIJOITA
katkaisemaan Jackpine tukkia ja paperipuita.
HYVÄ METSÄ.
Biglow Lumber Company, lähellä Chapleau, Ont.
Kysykää:
KORMAK LUMBER COMPANY
Puhelin 675-8459
Sudbury Ontario
(2—4—6)